

P. Jaroszewicz uda się do Austrii

Na zaproszenie kanclerza federalnego dr. Bruno Kreisky'ego od 16 do 18 września złoży wizytę nieoficjalną w Austrii prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz.

W trakcie wizyty kontynuowany będzie, prowadzony od szeregu lat między szefami rządów PRL i Austrii dialog obejmujący zarówno problematykę polsko-austriackich stosunków dwustronnych, jak i węższych zagadnień polityki międzynarodowej. (PAP)

Dziś w Poznaniu plenium KW PZPR

W Poznaniu obraduje dzisiaj plenium Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Tematem obrad jest realizacja uchwały VII Zjazdu w dziedzinie pracy wewnątrzpartyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i umacniania organizacyjno-politycznego oraz ideowo-moralnego szeregu partijnych w województwie poznańskim.

U progu roku akademickiego

Krajowa narada aktywu SZSP

Wczoraj w Nieporęcie k. Warszawy rozpoczęła się z udziałem ponad 200 osób — krajowa narada kierownicze-go aktywu Socjalistycznego Związku Studentów Polskich. W naradzie tej uczestniczą m. in. przewodniczący rad uczel-nianych SZSP z całego kraju.

Celem spotkania jest określenie, na tle doświadczeń i dorobku dobiegającej końca tego rocznej akcji letniej młodzieży akademickiej, podstawowych kierunków działalności ideowo-wychowawczej SZSP, organizacji skupiającej obecnie około 75 procent wszystkich studentów uczących się na studiach dziennych. (PAP)

W Poznaniu powstaje centralny ośrodek doskonalenia kadr rolniczych

Wzrost produkcji i wydajności pracy w rolnictwie w dużej mierze uwarunkowany jest stopniem fachowej wiedzy. Specjalistów różnych dziedzin i rolników z dyplomami przy-bywa, ale postęp, jaki znamionuje tę dziedzinę gospodarki, wymaga nieustannego poszerzania wiedzy rolniczej.

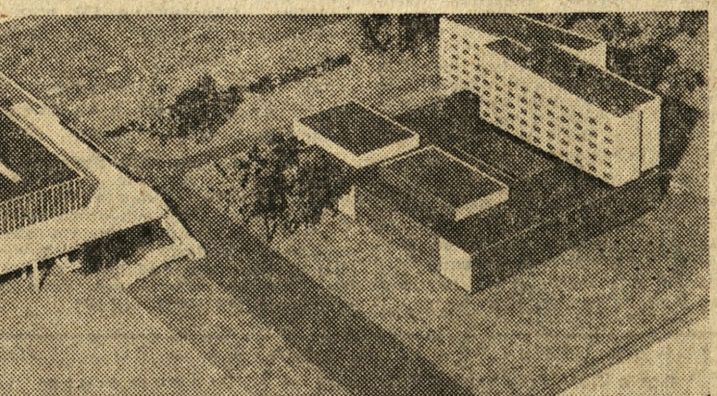
Uwzględniając perspektywiczne potrzeby Ministerstwa Rolnictwa w czerwcu 1975 ro-

ku zatwierdziło projekt budowy Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr i Upowszechnienia Postępu w Rolnictwie. Ta wielka inwestycja, której koszt budowy szacuje się wstępnie na 850 milionów złotych, zlokalizowana została w peryferyjnej dzielnicy Poznania — Strzeszynie. Jej projektantem jest Jan Kopydłowski, architekt Biura Projektów Budownictwa Wiejskiego w Po-

znaniu, a generalnym wykonawcą Przedsiębiorstwo Up-rzemysłowione Budownictwa Rolniczego w Poznaniu.

Od czasu wydania ministerialnej decyzji upłynęły dwa lata, przygotowane zostały założenia projektowo-kosztoryso-we i wszystkie inne formalne sprawy, pozwalające na rozpoczęcie budowy. Na terenie Strzeszyna w lipcu br. rozpo-

Dokończenie na str. 2

Tak będzie wyglądać w roku 1980 fragment Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr i Upowszechnienia Postępu w Rolnictwie, który ma powstać w Poznaniu-Strzeszynie w pierwszym etapie budowy tej inwestycji. Na pierwszym planie budynek szkoleniowo-dydaktyczny, po prawej — hotel.

Fot. — Archiwum

E. Gierek zakończył oficjalną wizytę we Francji

PODPISANIE WSPÓLNEJ DEKLARACJI

Wczoraj zakończyła się oficjalna wizyta I sekretarza KC PZPR we Francji. W dniu tym odbyła się trzecia rozmowa Edwarda Gierka z Valerym Giscardem d'Estaing. Z kolei przywódcy obu krajów podpisali deklarację polsko-francuską, w której sprecyzowano stanowisko obu krajów wobec głównych problemów międzynarodowych i dwustronnych.

Podpisano także szereg porozumień gospodarczych, które niewątpliwie przyczynią się do dalszego zintensyfikowania współpracy ekonomicznej między obu krajami.

I sekretarz KC PZPR spotkał się też z kierownictwami towarzystwa „France — Pologne”, francusko-polskich grup parlamentarnych w Senacie i Zgromadzeniu Narodowym oraz z przedstawicielami Polonii francuskiej.

SPOTKANIA Z RZECZNIKAMI PRZYJAŹNI POLSKO-FRANCUSKIEJ

W godzinach przedpołudniowych I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął w Pałacu Marigny członków Prezydium Stowarzyszenia „France — Pologne”, a następnie kierownictwa grup przyjaźni francusko-polskiej w Senacie i w Zgromadzeniu Narodowym Francji.

Podczas spotkań, które u-płynęły w serdecznej, bezpo-sredniej atmosferze E. Gierek wyraził uznanie dla działal-

Na zdjęciu: E. Gierek i V. Giscard d'Estaing podpisują deklarację polsko-francuską.

CAF — fot. — Langda

ności stowarzyszenia „France — Pologne” i obu grup parlamentarnych, dziękując ich przedstawicielom za pracę dla umocnienia przyjaźni francusko-polskiej. Wyniki tej pracy — stwierdził I sekretarz KC PZPR — są widoczne. Naj-

OMÓWIENIE WSPÓLNEJ DEKLARACJI POLSKO-FRANCUSKIEJ — NA STR. 2.

lepszym ich wyrazem jest fakt, że Polacy nie czują się obokkrajowcami przybyszami do Francji, podobnie jak Fran-

cuzi przyjeżdżający do naszego kraju.

WSRÓD PRZEDSTAWICIELI POLONII

Następnie w gmachu ambasady PRL odbyło się spotkanie z przedstawicielami francuskiej Polonii. W spotkaniu z Edwardem Gierkiem wzięli udział: członkowie, działacze polonijni we Francji.

Przybyli również poczyty szlacheckie polonijnych organizacji kombatanckich.

Edward Gierek przekazał zebraniom najserdeczniejsze pozdrowienia z kraju. Uczynił to — jak

Dokończenie na str. 2

Wymiana ognia na pograniczu libańsko-izraelskim

AFP donosi z Bejrutu, że od wtorku wieczora na wschodnich obszarach Libanu na pograniczu libańsko-izraelskim trwa wymiana ognia artylerii

skiego, między siłami konserwatywnymi i postępowo-palestyńskimi. W rejonie walk prze-bywa przywódca Organizacji Wyzwolenia Palestyny — J. Arafat. (PAP)

Ostateczne wyniki wyborów w Norwegii

W Oslo opublikowano ostateczne wyniki ostatnich wyborów do parlamentu (Stortingu) Norwegii. Po przeliczeniu głosów w jednym z okręgów wyborczych wyjaśniło się, że rządząca Norweska Partia Pracy i popierająca ją Socjalistyczna Partia Lewicy mają 78 mandatów w parlamencie, tj. o jeden więcej od głównych partii burżuazyjnych. Tak więc obecny rząd z premierem Odvarem Nordim pozostaje u władzy. (PAP)

krótko + krótko + krótko + krótko

Posiedzenie komisji RWPG

W Jarosławiu (ZSRR) odbyło się posiedzenie Komisji RWPG d.s. Przemysłu Chemicznego. Uczestnicy obrad rozpatrzyli m. in. problemy związane z realizacją przedsięwzięcia w przemyśle chemicznym, mikrobiologicznym i papier-nym przewidzianych w ramach kompleksowego programu socjalistycznej integracji gospodarczej państw — stron RWPG.

E. Honecker u T. Ziwicka

W Sofii odbyły się wczoraj oficjalne rozmowy między delegacją mi partyjno-państwowymi Bułgarii z T. Ziwickiem i NRD z E. Honeckerem. Wymieniono poglądy na tematy rozwoju bratniej współpracy między BPK i SED, jak również na aktualne problemy między narodowego ruchu komunistycznego i robotniczego.

Przywódca CSRS w WRL

Na zaproszenie KC Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej i rządu węgierskiego przybyła wczoraj do Budapesztu z oficjalną wizytą przyjaźni czesłosłowacka delegacja partyjno-państwowa z sekretarzem generalnym KC

Targi Krajowe „Jesień 77”

„Społem” w podwójnej roli

Na konferencji prasowej spotkała się wczoraj z dziennikarzami prezes Centralnego Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” — Jadwiga Łokkaj.

Na Targach Krajowych „Jesień 77” — „Społem” występuje w podwójnej roli: reprezentuje handel, a równocześnie sprzedaje wyroby własnej produkcji. Spółdzielczość spożywców zamierza kupić w Poznaniu na I półrocze 1978 między innymi wyroby cukiernicze, owocowo-warzywne, koncentraty spożywcze, artykuły gospodarstwa domowego i z grupy 1001 drobiazgów. Najwięcej, bo 9 miliardów złotych przeznaczają na artykuły chemiczne. Z prze-prowadzonych rozmów wynika, że niektóre zamówienia są większe od propozycji producentów.

„Społem” jako producent prezentuje na Targach Krajowych „Jesień 77” wyroby spożywcze, których wartość przekracza 850 milionów złotych. Są to przede wszystkim słodkie i koncentraty. Zauwa-

ża się poprawę estetyki opakowań.

Trudności przysparza spółdzielczość spożywców zaopatrzenie sklepów specjalistycznych „Wszystko dla domu” i „1001 drobiazgów”. Chodzi zwłaszcza o zapewnienie odpowiedniego wyboru towarów. By się z tym uporać zorganizowano wystawę pod hasłem „Szukamy producentów”. „Społem” ma obecnie łącz-nie ponad 9300 zakładów gastronomicznych. Na Targach Krajowych „Jesień 77” zorga-nizowała zaleń spółdzielczość spożywców kilka wzorcowych zakładów i punktów gastronomicznych. Sposób ich urządzenia zaleca się wykorzystywać poszczególnym spółdzielniom, które modernizują i otwierają nowe placówki.

Uczestnicy konferencji prasowej zapoznali się wczoraj z działalnością niektórych zakładów małej gastronomii w Poznaniu. Jej osiągnięcia i doświadczenia — okazuje się — znane są w kraju, słyszeliśmy bardzo pozytywne opinie i oceny. (pik)

Honorowy doktorat Uniwersytetu Moskiewskiego dla prof. S. Kaliskiego

Wybitny polski uczony, minister nauki, szkolnictwa wyższego i techniki profesor Sylwester Kaliski wyróżniony został godnością Uniwersytetu im. M. Lomonosowa w Moskwie — tytułem doktora honoris causa, który został mu przyznany za zasługi w rozwoju nauki i postępu wiedzy.

W uroczystości, która odbyła się z tej okazji wczoraj w sali posiedzeń Senatu Uniwersytetu Moskiewskiego, uczestniczyli: minister szkolnictwa

wyższego i średniego zawodowego ZSRR Wiaczesław Jeltin, członkowie władz uczelni i Prezydium Akademii Nauk ZSRR, przedstawiciele uczel-nianych organizacji partyjnych i młodzieżowych. Obecny był ambasador PRL w ZSRR Zenon Nowak.

Dyplom doktora h.c. wręczył prof. S. Kaliskiemu pełniący obowiązki rektora i prorektor prof. Jewgienij Siergiejew. (PAP)

Różnorodne treści festynu

Rozpoczęły się Średzkie Sejmiki Kultury

Ziemia Średzka jest nie tylko regionem o bogatej historii, ale również o interesującej współczesności. Składają się na to zarówno osiągnięcia gospodarcze jak i kulturalne. Na przykład kosztem około 1,5 mld złotych buduje się tutaj chłodnię i przetwórnictwo owocowo-warzywną „Hortexu”, rozbudowywane są inne zakłady. Podejmuje się wiele działań zmierzających do poprawy warunków materialnych i kulturalnych.

Średzkie Sejmiki Kultury, które rozpoczęły się wczoraj w Środzie, a potrwają do niedzieli — są doskonałą sposobnością do ukazania dorobku tego regionu. Uczestniczyliśmy w inauguracji tej imprezy i chociaż aura okazała się niezbyt gościnna — w mieście było naprawdę pogodnie.

Średzki festyn kulturalny odworzyła sesja Rady Narodowej Miasta i Gminy. Odbył się również w Średzkim Ośrodku Kultury sejmik kinematografii, poświęcony głównie 60 rocznicy Wielkiego Października. Po południu oświetlone udekorowanymi ulicami miasta prze-szła w juwenaliowym pochodzie młodzież. Zadziwiła kolorystyką i pomysłowością strojów. Cały plac Stanisława Miłostana wypełnił się wesółm gwarem. Na specjalnie przygotowanej otoczonej różnorodną grafiką estradzie — rozpoczęły się występy artystów scen poznańskich w plenerowym widowisku pt. „Intermedia staropolskie”. Wczorajem w kinie „Baszta” odbyła się projekcja polskiego filmu premierowego „Milioner”. (res)

SPORT

Remis Widzewa w Manchesterze!

Z polskich drużyn wygrał tylko Górnik

Wczoraj rozegrano pierwsze mecze nowej edycji rozgrywek o europejskie puchary w piłce nożnej. Z polskich zespołów najlepiej spisał się Widzew, który zremisował na wyjeździe z Manchesterem City 2:2. Zgodnie z przewidywaniami Górnik Zabrze pokonał na własnym boisku fiński zespół Haka Valkeakoski 5:3, natomiast Śląsk, Zagłębie i Odra przegrały swoje pojedynki.

Nie powiodło się piłkarzom mistrza Polski — Śląska Wrocław w pierwszym meczu i rundy Pucharu Europy. Śląsk zmierzył się w Sofii z Lewskim — Spartak, przegrywając 0:3 (0:3). Bramki strzelili: Milan Milanow — 2 (41 i 43 min.) oraz Paweł Panow (20 min.). Widzów około 40 000.

Wydaje się, że Śląsk nie będzie w stanie odrobić tak poważnych strat na własnym boisku. Wrocławianie od początku oddali inicjatywę rywalom, a ich kontrataki były bardzo rzadkie. Bułgarzy byli szybsi, bardziej zdecydowani.

Dokończenie na str. 4

Doniosły wkład w dzieło umacniania współpracy i przyjaźni

Omówienie deklaracji polsko-francuskiej

Na zaproszenie prezydenta Republiki Francuskiej Valéry Giscard d'Estaing, I sekretarz KC PZPR Edward Gierek i sekretarz KC PZPR Edward Gierek z małżonką oficjalną wizytę we Francji od 12 do 14 września 1977 r. W czasie wizyty Edward Gierek i Valéry Giscard d'Estaing — głosi opublikowana deklaracja — przeprowadzili rozmowy dotyczące głównych problemów międzynarodowych i spraw związanych z rozwojem współpracy między Polską i Francją.

Rozmowy toczyły się w atmosferze przyjaźni i zaufania, które charakteryzują stosunki między Polską i Francją.

Dokonując szerokiej wymiany poglądów na temat sytuacji międzynarodowej obie strony podkreśliły konieczność spotęgowania przez wszystkie państwa wysiłków dla nadania odprężeniu stałego i trwałego charakteru i działania zgodnego z tym celem wobec innych państw i we wszystkich rejonach świata.

I sekretarz KC PZPR i prezydent Francji podkreśliły pozytywną rolę, jaką stosunki między Polską a Francją odegrały i jaką mają do odegrania w przyszłości dla rozwoju sytuacji w Europie. Potwierdziły zdecydowanie swoich krajów przyczyniania się do dalszego postępu odprężenia w Europie. Obie strony z naciskiem opowiadały się za koniecznością ustanowienia między wszystkimi państwami kontynentu europejskiego dialogu, opartego na poszanowaniu niezależności, osobowości narodowej i suwerenności państw, jak również nieingerencji w ich sprawy wewnętrzne.

Dokonując wymiany poglądów na temat zbliżającego się spotkania w Belgradzie przedstawicieli państw uczestniczących w Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, obie strony wyraziły nadzieję, że spełni ono zadania postawione przez Akt Końcowy.

Analizując sytuację na Bliskim Wschodzie, obie strony uważają, że ustanowienie sprawiedliwego i trwałego pokoju jest uzależnione od wycofania się Izraela z terytoriów okupowanych w 1967 r., od uznania słusznosci praw narodu palestyńskiego.

Polska i Francja potwierdziły swe przekonanie o konieczności utrzymania pokoju w Afryce, co wymaga poszanowania niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej państw tego kontynentu.

Potwierdzając swoje przywiązanie do zasad rzeczowego, powszechnego i całkowitego rozbrojenia, obie strony uważają, że powinny się podjąć wszelkie wysiłki w celu ograniczenia mnożenia broni nuklearnych, jak również dla przeciwdziałania niebezpieczeństwu ich rozprzestrzeniania. Obie stro-

ny potwierdziły swą zgodę na zwołanie sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego NZ w sprawie rozbrojenia.

Ożywieni wolą osiągnięcia dalszych postępów w stosunkach polsko-francuskich, I sekretarz KC PZPR i prezydent Francji dokonali szczegółowej i głębokiej analizy środków zmierzających do pogłębienia współpracy między obydwojoma krajami, do jej rozszerzenia i wzbogacenia o nowe dziedziny. Podkreślając znaczenie podpisanych w ostatnich latach pomiędzy Polską i Francją dokumentów, obie strony opowiedziały się zdecydowanie za ich dalszym, dynamicznym, coraz szerszym wcielaniem w życie.

Obie strony uwypukliły znaczenie spotkań na najwyższym szczeblu dla stosunków między obydwojoma krajami, wskazując na ważność bliskiego i pełnego zaufania dialogu politycznego między Polską i Francją.

I sekretarz KC PZPR i prezydent Francji wyrazili zadowolenie ze znacznego rozwoju stosunków gospodarczych w ciągu ostatnich lat. Obie strony z zadowoleniem podkreśliły, że wymiana handlowa zwiększyła się czterokrotnie w ciągu ostatnich pięciu lat. Postawiono aktywniejsze rozwijanie kooperacji przemysłowej. Obie strony wyraziły zdecydowanie postępowania stosunków w dziedzinach dostaw francuskich dóbr inwestycyjnych, jak również wykorzystywania istniejących możliwości współpracy w produkcji dóbr konsumpcyjnych.

I sekretarz KC PZPR i prezydent Republiki Francuskiej potwierdzili znaczenie jakie przywiązują do rozszerzania i pogłębiania francuskich stosunków kulturalnych. Wyrażono zgodę co do zasady otwarcia w Paryżu Polskiego Ośrodka Kultury, a w Warszawie Ośrodka Kultury Francuskiej.

Obie strony przywiązywać będą szczególne znaczenie do rozszerzania wymiany młodzieży, do współpracy między uczelniami. Będą kontynuować współpracę w dziedzinie naukowej i technicznej.

I sekretarz KC PZPR i prezydent Republiki Francuskiej dali wyraz przekonaniu, że ich spotkanie będzie stanowiło nową, doniosłą wkład w dzieło przyjaźni i współpracy między Polską i Francją, a także w dzieło odprężenia międzynarodowego i pokoju.

Edward Gierek w imieniu najwyższych władz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zaprosił prezydenta Francji Valéry Giscard d'Estaing do złożenia oficjalnej wizyty w Polsce. Zaproszenie zostało przyjęte z zadowoleniem.

Deklarację podpisali: Edward Gierek oraz Valéry Giscard d'Estaing. (PAP)

E. Gierek zakończył oficjalną wizytę we Francji

Dokończenie ze str. 1

podkreślił — z tym większą satysfakcją, że Polonia, włączając się w życie Francji, nie zapominała o swych związkach z Ojczyzną. I sekretarz KC PZPR po dziękował też za serdeczność, z jaką traktuje ona sprawy kraju i śledzi jego rozwój. Zwrócił uwagę, że obecna Polonia ma inny charakter, niż ta sprzed kilku dziesięcioleci, że dziś obywatele francuscy polskiego pochodzenia odgrywają istotną rolę w życiu Francji i zajmują tu wiele odpowiedzialnych stanowisk.

ROZMOWY W MARLY-LE-ROI

O godz. 12.55 do rezydencji Edwarda Gierka w Pałacu Marigny przybył prezydent Republiki Francuskiej Valéry Giscard d'Estaing. Obaj mężowie stanu wraz z małżonkami udali się następnie do szkoły wojskowej przy Polach Marsowych, skąd odlecieli śmigłowcem do Marly-le-Roi — podparyskiej rezydencji prezydenta Francji.

Odkonczył się tam trzecie podczas obecnej wizyty spotkanie przywódców obu krajów.

PRZY MAKIECIE POMNIKA POLSKIEGO KOMBATANTA

Po zakończeniu spotkania w Marly-le-Roi I sekretarz KC PZPR w towarzystwie prezydenta Valéry Giscard d'Estaing wrócił śmigłowcem szefa państwa francuskiego do Paryża. Po wylądowaniu w obrębie kompleksu zabytkowych gmachów Ecole Militaire (szkoły wojskowej), obaj przywódcy udali się do rotundy Gabriela, budowli nazwanej tak na cześć artysty, twórcy tego zespołu architektonicznego. Tam wystawiona jest makieta Pomnika ku czci Polaków, którzy walczyli o wolność Francji w latach drugiej wojny światowej.

Decyzja o budowie pomnika zapadła w 1974 r. na mocy porozumienia między francuskim i polskim resortami do spraw kombatantów. Powołano wówczas Stowarzyszenie Budowy Pomnika, w skład którego wchodziły liczne wybitne osobistości francuskie i polskie. W 1975 r. Rada Miejska Paryża wyraziła zgodę, aby przyśpieszyć budowę, mającej upamiętnić bohaterstwo i ofiarność Polaków walczących o wolność Francji, stanął w centrum stolicy przy Placu Warszawy. W czerwcu 1975 r. bezpośrednio przed podróżą do Polski, prezydent Valéry Giscard d'Estaing dokonał aktu wmurowania kamienia węgielnego w miejscu, gdzie stanie pomnik.

Spśród ześlazłych ponad 600 prac artystów obu krajów, międzynarodowe jury wybrała projekt prof. Andrzeja Gieki, przedstawiający babinę zwiastującą Nike, pod trzymającą polskiego kombatanta. Pomnik będzie symbolem wspólnej walki „za naszą i waszą wolność” symbolem wspólnej zwycięstwa nad fałszywym i przekonania, że ofiary poniesione w tej walce nie poszły na marne.

PODPISANIE DEKLARACJI POLSKO-FRANCUSKIEJ

O godzinie 16 w złotym salonie Pałacu Elizejskiego rozpoczęły się rozmowy plenarne, w których udział wzięli ze strony polskiej: I sekretarz KC PZPR Edward Gierek, zastępca przewodniczącego Rady Państwa, przewodniczący Klubu Poselskiego PZPR Edward Babiuch, wiceprezes Rady Ministrów Mieczysław Jagielski, minister spraw zagranicznych Emil Wojtaszek i ambasador PRL w Paryżu Tadeusz Olechowski; zaś ze strony fran-

cuskiej prezydent Republiki Francuskiej Valéry Giscard d'Estaing i ministrowie — spraw zagranicznych Louis de Guiringaud, do spraw gospodarki i finansów Robert Boulin, przemysłu, handlu i rzemiosła René Monory oraz handlu zagranicznego Andre Rossi.

W rozmowach, które trwały godzinę, uczestniczyli też doradcy i eksperci obu stron.

Po zakończeniu rozmów plenarnych ich uczestnicy przeszli do Ogrodu Zimowego, gdzie nastąpiło uroczyste podpisanie wspólnej deklaracji polsko-francuskiej. Podpisy pod tym dokumentem złożyli I sekretarz KC PZPR Edward Gierek i prezydent Republiki Francuskiej Valéry Giscard d'Estaing.

Z kolei wicepremier M. Jagielski i min. R. Boulin podpisali umowę o rozszerzeniu polsko-francuskiej współpracy między małymi i średnimi przedsiębiorstwami, umowę o współpracy w dziedzinie chemii i urządzeń dla przemysłu chemicznego i list wymienny w sprawie dostawy 600 000 ton zboża z Francji do Polski. M. Jagielski i R. Boulin podpisali także w siedzibie francuskiego Ministerstwa Gospodarki i Finansów m. in. umowę dotyczącą węgla i ułatwień finansowych dla polskich zakupów we Francji. Przewiduje ona dodatkowe dostawy polskiego węgla energetycznego do Francji w latach 1978—1988.

OSWIADCZENIE DLA PRASY

Po podpisaniu wspólnej deklaracji polsko-francuskiej V. Giscard d'Estaing i E. Gierek złożyli krótkie oświadczenie dla liczącego ponad 1000 przedstawicieli prasy francuskiej i zagranicznej.

Szef państwa francuskiego podkreślił, że wizyta E. Gierka w Paryżu była niewątpliwym sukcesem na trzech płaszczyznach: polsko-francuskiego dialogu na najwyższym szczeblu, współpracy między Polską i Francją a także spraw związanych z procesem odprężenia.

Zabierając następnie głos E. Gierek stwierdził m. in., że jego obecna wizyta we Francji sprzyja osiągnięciu celów politycznych i ekonomicznych, do których dążą Polska i Francja.

POŻEGNANIE NA LOTNISKU ORLY

O godz. 19.30 I sekretarz KC PZPR Edward Gierek wraz z małżonką i towarzyszącymi osobistościami opuścił rezydencję Marigny i w towarzystwie ministra sprawiedliwości Alaina Peyrefitte'a udał się na paryskie lotnisko Orly. Nastąpiło pożegnanie z min. A. Peyrefitte'em i innymi osobami. Samolot specjalny z polskimi znakami rozpoznawczymi na skrzydłach wystartował w drogę do kraju.

14 bm. małżonka I sekretarza KC PZPR Stanisława Gierka z wzięła parwską Wtówrnie Tkanin Artystycznych.

DEPESZA E. GIERKA Z POKŁADU SAMOLOTU

Opuszczając Francję I sekretarz KC PZPR wystosował z pokładu samolotu depeszę do prezydenta Republiki Francuskiej.

Wczoraj wieczorem powrócił do kraju I sekretarz KC PZPR Edward Gierek z małżonką. PAP

od GŁOSU

Co trzeci dorosły mieszkaniec globu nie umie pisać ani czytać. Dane na ten temat, zawarte w ogłoszonym przed paroma dniami raporcie UNESCO, muszą się chyba wydać zaskakujące. Związane nam — mieszkańcom kraju, w którym ów problem nie występuje. Statystyki te mogą skłaniać jednocześnie do przemyśleń, refleksji.

Oto na przykład w jednym z najwyżej rozwiniętych gospodarczo państw zachodnich, w Wielkiej Brytanii, umiejętność pisanie i czytania obca jest ponad dwóm milionom pełnoletnich osób. Wiele z nich próbuje ukryć tę ułomność, zatrudniając się na stanowiskach niewykwalifikowanych robotników, nie wymagających prawie postępowania się piórem. Co dziwi najbardziej — wśród analfabetów przeważają ludzie młodzi, urodzeni po roku 1945. Równie niepokojące wieści napływają ze Stanów Zjednoczonych, gdzie 30 procent absolwentów szkół podstawowych ma kłopoty z biegiem czytaniem i napisaniem najprostszego tekstu. W krajach Trzeciego Świata około 100 milionów dzieci nie objętych jest obowiązkiem szkolnym...

Analfabetyzm to jedna z „chorób” bardzo włączających współczesnej cywilizacji. Jej wyleczenie wymaga ogromnych i skoordynowanych wysiłków narodów, międzynarodowej pomocy dla krajów Afryki, Azji i po części Ameryki Południowej. Tam bowiem przyczyną narastania owego zjawiska tkwią w ubóstwie społeczeństw. W przypadku wspomnianych, a także i paru innych państw kapitalistycznych, źródła analfabetyzmu dopatrywać się trzeba w mało skutecznych systemach nauczania i w niedostatecznej trosce rządczych o sprawy powszechnej oświaty.

WIG

KRONIKA DNIA

OBCHODY 100 ROCZNICY URODZIN F. DZIERŻYŃSKIEGO

W Puławach odbyła się wczoraj uroczysta wieczornica z okazji 100 rocznicy urodzin Feliksa Dzierżyńskiego. Złożono też kwiaty pod poświęconymi mu tablicami pamiątkowymi. (PAP)

WARSZAWSKIE FORUM UCZONYCH ZAKOŃCZONE

W Warszawie zakończyły się dwudniowe obrady Biura Wykonawczego Światowej Federacji Pracowników Naukowych. Ich uczestnicy, reprezentanci organizacji naukowców z 30 krajów uchwaliły rezolucję wzywającą m. in. do powstrzymania prac nad bombą neutronową. (PAP)

SPOTKANIE NAUKOWCÓW POLSKI I RFN

Wczoraj rozpoczęło się w Łodzi spotkanie naukowców z Polski i RFN, poświęcone wymianie poglądów i doświadczeń na temat „Strategia rozwoju przedsiębiorstw i branż”. Organizatorami tego 4-dniowego seminarium, które obradować będzie w Łodzi, Toruniu i Zielonej Górze, są współpracujące ze sobą uczelnie — Uniwersytet Łódzki oraz Uniwersytet im. Justusa Liebiga w Gießen w RFN. PAP

LETNIA SZKOŁA MECHANIKI STATYSTYCZNEJ

W Jadwisinie k. Warszawy rozpoczęła wczoraj działalność Międzynarodowa Letnia Szkoła Mechaniki Statystycznej, zorganizowana przez Polską Akademię Nauk wspólnie z Holenderską Fundacją do Spraw Współpracy Międzynarodowej (NUFFIC) i Uniwersytetem Rockefellera w Nowym Jorku.

Podczas zajęć, które trwać będą do 24 bm., uczestnicy szkoły — ok. 80 młodych fizyków z wielu krajów świata — zapoznają się z najpowszechniejszymi i najważniejszymi nie rozwiązanymi jeszcze problemami w dziedzinie fizyki, która jest jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się działów współczesnej fizyki. PAP

HOLD WYZWOLIŁO PRAWOBRZEŻNĄ WARSZAWĘ

14 września 1944 r. — w wyniku zdecydowanego natarcia Armii Radzieckiej, wspieranej przez oddziały 1 Armii Wojska Polskiego — wyzwolono prawobrzeżną Warszawę — Pragę.

W 33 rocznicę oswobodzenia Pragi społeczeństwo stolicy oddało wczoraj hold żołnierzom polskim i radzieckim poległym w walce przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy. (PAP)

„Express-Lotek”

11, 16, 26, 37, 39

„Mały Lotek”

I LOSOWANIE

2, 4, 5, 17, 32

II LOSOWANIE

5, 7, 9, 14, 16

Końcówka banderoli 2131

Zakończenie Targów Książki w Moskwie

Ponad 130 000 zwiedzających, setki podpisanych kontraktów i miliony egzemplarzy sprzedanych książek to rezultat pierwszej międzynarodowej wystawy — Targów Książki w Moskwie, która została zamknięta 14 bm. (PAP)

W Poznaniu powstaje

Dokończenie ze str. 1

często prace budowlano-montażowe.

Pierwszy etap budowy ma się zamknąć w ciągu 41 miesięcy. W tym czasie na obszarze 4,5 hektara powstanie główny budynek szkoleniowo-dydaktyczny z zapleczem, bazą hotelową i gastronomiczną, parkingami. W drugim etapie — tereny wystawowe dla celów dydaktycznych i propagandowych (także dla potrzeb wystawienniczych krajów RWPG), centralny budynek recepcyjny, administracja wystawowa. Cały ośrodek zajmie teren 57 hektarów. Wyposażony będzie w najnowocześniejsze urządzenia, m. in. stacje elektrycznej techniki obliczeniowej, przemysłową telewizję przewodową, dzięki której możliwy będzie kontakt z zakładami doświadczalnymi i instytucjami rolniczymi, sale wykładowe z przesuwanymi — w zależności od potrzeb — ścianami. 250 miejsc w pokojach hotelowych, 1- i 2-osobowych. W tych warunkach można będzie rocznie przeszkolić 2400 osób. Zakłada się, iż każdy z pracowników służby rolnej co 5 lat będzie poszerzał zasób swoich wiadomości, zapoznawał z najnowszymi dorobkiem instytucji naukowych, nowymi technologiami, techniką, uczył metod wdrażania postępu.

Ośrodek w znacznym stopniu zastąpi podyplomowe szkolenia fachowców rolnictwa, prowadzone przez akademie rolnicze. Tu powstawać będą programy nauczania, przeznaczone dla wojewódzkich ośrodków postępu rolniczego, szkolących gminne służby rolne, tu prowadzone będą prace naukowo-badawcze i badania nad metodami i efektywnością kształcenia i dokształcania kadr kierowniczych i inżynierskich w rolnictwie. Od roku 1973 funkcję tę spełnia oddział CODK w Pszczelinie koło Pruszkowa, ale jego możliwości z powodu skromnej bazy są bardzo ograniczone, potrzeby natomiast stale rosną. Dopiero poznański obiekt będzie mógł sprostać wszystkim zadaniom społecznym. (zd)

Meble z Wielkopolski cenione we Francji

Meble produkowane w wielkopolskich fabrykach mają już ustaloną renomę nie tylko w kraju. Ceni się je głównie za solidność i estetykę wykończenia. Coraz więcej zamówień składają też na nie zagranicą, nie kontrahentów.

W tych dniach przedstawiciele poznańskiego Zjednoczenia Przemysłu Meblarskiego przeprowadzili wstępne rozmowy handlowe z reprezentantami firm francuskich na dostawy przyszłoroczne. Mają one być trzykrotnie większe od realizowanych w ostatnich latach. Do eksportu tego wytworzonego 7 fabryk mebli poznańskiego zjednoczenia, wśród nich: w Obornikach i Jarocinie.

Ich wyrobami zainteresowane są firmy: „Goldman”, „Chembon” i „Deltamob”. (bop)

Ponad 100 śmiertelnych ofiar cholery

W związku z szerzącą się na Bliskim Wschodzie epidemią cholery egipskie ministerstwo zdrowia postanowiło utworzyć profilaktyczny pas ochronny przed tą groźną chorobą. Pierwsze masowe szczepienia rozpoczyna się w sobotę w Aleksandrii.

Rzecznik ministerstwa zdrowia Iranu poinformował wczoraj, że w szpitalu w Teheranie znajduje się 13 chorych na cholere, a na terenie kraju notuje się dalsze zachorowania.

Według danych agencji, zmarło na cholere 68 osób w Syrii, w której ostatnia epidemia wzięła początek. Ogółem na Bliskim Wschodzie zanotowano już ponad 2500 przypadków zachorowań na tę groźną chorobę.

Z Canberry donoszą, że epidemia cholery, atakująca obecnie różne rejon świata, pojawiła się w kolonii brytyjskiej na Oceanie Spokojnym — Wyspach Gilberta i Ellice. Odnotowano 150 przypadków zachorowań. 12 osób zmarło.

Jak informuje prasa indonezyjska w dwóch okręgach na Jawie zmarło na cholere 35 osób.

W Genewie rzecznik Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), oświadczył, że epidemia cholery w krajach bliskowschodnich wybuchła mimo podjętych tam należytych środków zapobiegawczych. Rzecznik dodał, że epidemię wywołał znany już zarazek o nazwie „El Tor” (PAP)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce: zachmurzenie duże z większymi przelotnymi i rozproszonymi.

Temperatura minimalna od 5 do 7 stopni, maksymalna od 10 do 12 stopni. Wiatry słabe, umiarkowane i dość silne z kierunków zachodnich i północno-zachodnich.

Wczoraj o godz. 17 zanotowano następujące temperatury: w Poznaniu i Kaliszu — 13 stopni, w Koninie — 11 stopni, w Lesznie — 13 stopni, w Pile — 11 stopni, ciśnienie 755,5 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Netfili.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH” POZNAN, UL. GRUNWALDZKA 19

Adres pocztowy: skrytka nr 1074, 60-959 Poznań

Redaguje kolegium:

Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz

i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy red. naczelnego),

Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofa,

Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączą

wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretariat redakcji 648-85.

Dział Informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31.

Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin

druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kasprzaka—Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW

„Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc

(26 zł), kwartał (78 zł), półrocze (156 zł).

Indeks nr 35028

U-17

Kampania sprawozdawczo-wyborcza w partii

MYŚL I DZIAŁANIE

Nie ma takiej sprawy, którą żyje nasz kraj, która porusza serca i umysły wszystkich Polaków, ani takich społecznych działań, w których nie byłoby bezpośredniego udziału członków partii. Inspiratorska, organizatorska i kierownicza rola PZPR, jednocząca naród w obywatelskim trudzie dla pomyślności i rozwoju naszej Ojczyzny, wynika zarówno z powszechnej aprobaty wytyczonego przez partię programu, jak i z autorytetu jej członków zdobywanego codzienną aktywnością, ideowym zaangażowaniem i siłą postaw wobec spraw niełatwych.

Ponad 2 600 000 członków oraz kandydatów ma obecnie Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, zaś organizacje PZPR w województwach kaliskim, konińskim, leszczyńskim i poznańskim liczą łącznie ponad ćwierć miliona. Ich obecność we wszystkich środowiskach pracy — w miastach i na wsiach, w fabrykach, instytucjach, uczelniach, przedsiębiorstwach — stanowi o sile partyjnych kolektywów, w których nigdy nie brakuje tych, co nie wahają się iść tam, gdzie najtrudniej. Taki przykład pożytku dla partii wciąż nowych, ambitnych i ofiarnych ludzi. Ciągły wzrost partyjnych szeregów (np. w województwie poznańskim przyjmowanych jest co roku ponad 8 000 kandydatów) stanowi dobre świadectwo ideowo-moralnych wartości społecznych programu partii, jej znaczącego udziału w każdej dziedzinie naszego życia.

Zgodnie ze statutowym rytmem działalności organizacji rozpoczęła się obecnie kampania sprawozdawczo-wyborcza w PZPR. Trwa wielka partyjna debata, która obejmuje w całym kraju około 60 000 grup partyjnych, ponad 72 000 podstawowych organizacji. W następnym etapie — od listopada do połowy grudnia — odbędzie się konferencje w 2 300 gminnych, miejsko-gminnych, miejskich i dzielnicowych organizacjach partyjnych, a zakończą obecną kampanię wojewódzkie konferencje PZPR. Okres ten — czas powszechnej partyjnej dyskusji — służy szczególnie wnikliwej a jednocześnie pełnej i wszechstronnej ocenie działalności organizacji — zsumowaniu doświadczeń, określeniu najistotniejszych zadań oraz warunków, które będą decydować o ich pomyślnym wypełnianiu.

Chodzi o to, by rzeczowo i krytycznie wniknąć we wszystkie realia życia różnych środowisk, ocenić skuteczność ideowo-wychowawczych działań, rozmięszczenie sił partii w poszczególnych środowiskach społeczno-zawodowych, wpływ partii na postawy bezpartyjnych. Niemalże jest sprawą i tematem mających wielką wagę, podejmowanych zresztą nie tylko teraz. Treścią sprawozdawczo-wyborczych zebrań będą więc takie problemy, jak ciągła potrzeba wzrostu produkcji przeznaczonych dla kraju i na eksport, rozwój produkcji rolnej i hodowlanej, wykorzystywanie wszystkich rezerw kadrowych i produkcyjnych, doskonalenie jakości pracy i form jej organizacji, postęp techniczny, mechanizacja rolnictwa, oszczędność materiałów, surowców, energii.

Każdy głos — czy będzie to wypowiedź robotnika, rolnika, naukowca, studenta, pracującej kobiety, działacza Frontu Jedności Narodu, człowieka dojrzałego czy też przedsta-

wiciela młodzieży — każde społeczne doświadczenie i konkretny wniosek złożony na paronamę naszych współczesnych spraw i zdarzeń, na wzbogacającą program działania rozmowę o życiu całego narodu. Jest to przecież próba odpowiedzi na pytania stawiane przez każdego, kto będąc Polakiem, czuje się współodpowiedzialny za dziś i jutro swego kraju, za jego pomyślność i rozwój.

Program służący realizacji tych celów zawarty jest w uchwale VII Zjazdu PZPR i jej treści stanowią codzienną inspirację w pracy organizacji partyjnych — w Kaliskiem, Konińskim, Leszczyńskim, Pileńskim, Poznańskim, w całym kraju. W kampanii oceniane są także społeczno-gospodarcze i polityczne zadania wynikające z pozajzdowych uchwał plenarnych. Ocenia się więc realizację tegorocznych zadań w świetle V i VI Plenum KC PZPR, gdyż od nich między innymi zależy będzie dorobek, z którym organizacje partyjne przystąpią do II Krajowej Konferencji PZPR. A będzie to także świadectwo jakości partyjnego działania nie tylko w dziedzinie gospodarczej.

Talent, pracowitość, odpowiedzialność i rzetelne angażowanie się dla społecznego dobra są dzisiaj oczywistą miarą socjalistycznego patriotyzmu. Dlatego we wszystkich organizacjach partyjnych podjęta zostanie wszechstronna ocena ideowo-moralnych postaw członków i kandydatów PZPR, ich udziału w kształtowaniu opinii i motywacji w codziennym działaniu, ich ofensywnej argumentacji w prezentowaniu polityki partii we wszystkich środowiskach. Dla całej partii sprawą wielkiej wagi jest podniesienie na jeszcze wyższy poziom jakości partyjnego działania. Od tego zależy nie tylko dostrzeganie i śmiałe wskazywanie na źródła i przyczyny trudności, lecz przede wszystkim skuteczność przeciwdziałania temu, co w życiu i w pracy przeszkadza.

Wielkie znaczenie dla autorytetu organizacji partyjnej, mają doświadczenie polityczne oraz ideowy hart jej członków. Postawy, które są wzorcami społecznego zaangażowania, sprawiają też, iż coraz wyrazistsza jest rola ludzi z legitymacjami PZPR w środowiskach, w których szczególnie ważne są ideowość i siła argumentacji. W programach organizacji partyjnych na nową kadencję mocno podkreślano więc będą m. in. zadania dotyczące umacniania organizacji partyjnych np. wśród pracowników handlu i usług, w ośrodkach akademickich, w środowisku wiejskim, a także potrzeba jeszcze liczniejszego pozyskiwania w szeregach PZPR kobiet — tych pracujących zawodowo i tych, które szczególnie odpowiedzialnie kształtują atmosferę swych rodzinnych domów.

Każdego dnia — w codziennej pracy, nauce, w społecznej obecności wśród innych — dojrzejwią przecież ludzie, którzy myśl i działanie partii przyjmują za swój życiowy program.

ZBIGNIEW KOŚCIELAK

Czy koniecznie pogotowie?

Na każde wezwanie...

Alarmowy numer pogotowia ratunkowego wykręcono w kilku punktach miasta równocześnie. Z budki telefonicznej przy skrzyżowaniu ruchliwych ulic, z domku na peryferiach, z dwu oddalonych od siebie osiedli mieszkaniowych.

Halina Z. była bardzo zderwowana. Rano jej czterolletni synek był jeszcze zdrowy. Co prawda marudził więcej niż zwykle, ale prawdziwa choroba zaczęła się wieczorem. Chłopiec płakał, mówił, że boli go głowa. Miał wysoką gorączkę. W pamięci Haliny ożywały informacje o zapaleniu opon mózgowych... Przestraszona po stanowiła nie czekać do rana. Mał pobięć więc do telefonu.

Jak w każdym wypadku — ostatnia chwila wydała się za krótka. Przechodnie widzie li, że kobieta idzie wprost na samochód, kierowca też to widział i pewnie ona sama przez ostatni moment też. Ale to była chwila — kiedy zdążył się co najwyżej krzyknąć, nic więcej. Potem pisk, hałas. Krew. Czy żyje? Czy oddycha? Natychmiast pogotowie!

Adam B. źle się czuł od paru dni. Nic dziwnego, ostatnio nagromadziło się tak wiele zajęć. Siedział po nocach, palił, coś sprawdzał, coś liczył. Był niewyspany, nerwowy. Kiedy po pracy przyszedł do domu, położył się. Za chwilę sprawa była już poważna — zimny pot, trudno wyczuwalne tętno, silny ból od mostka aż do ręki... Pogotowie, natychmiast — postanowiła rodzina.

Krystyna B. wczoraj miała temperaturę. Czuli się nie- dobrze. Wzięła więc aspirynę, trochę witamin. Rano było do brze, ale pod wieczór gorączka znów podskoczyła. Postanowiła nie zwlekać — tym bardziej, że nie miała pewności czy przyjmuje jej rejonowy lekarz. Zadzwoiła więc po pogotowie i na wszelki wypadek do objawów dodała jeszcze duszności i zawroty głowy.

Teraz wszyscy czekali. I chociaż nieco inny wymiar miała każda minuta w poszczególnych przypadkach — czas się dłużył. Pogotowie to przecież szybkość i sprawność. Dlaczego więc jeszcze go nie ma?

Podczas każdej doby dyżuru telefon Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu dzwoni około 600 razy (oczywiście, jeśli nie ma grypy lub innej epidemii, bo wtedy liczba wezwań wzrasta gwałtownie). Na to, by szukając pomocy lekarskiej — tej pomocy udzielić, czeka 14 karet z tak zwanymi zespołami ogólnymi, 7 karet pediatrycznych, 3 reanimacyjne, kardiologiczne, 2 położniczo-ginekologiczne, neonatologiczne (dla noworodków) i 9 wozów transportowych. Bywają w ciągu dyżuru takie godziny, głównie wieczorem, że krążą one po mieście bezustannie, a wskazówki i adresy chorych dyspozytornia przesyła przez radiotelefony. Karetki sterylizowane są z daleka. Dokąd najpierw?

Ustala się to na podstawie wstępnych informacji. Pacjenci, często

podenerwowani chorobą nie chcą zrozumieć, że zadawanie pytań ma większy sens niż to im się wydaje. Mówią „minuty leca, a oni życzliwsi każą opowiadać”, „lepiej zamiast gadać, karetkę niech wyśle”. A przecież na podstawie tych informacji i o wieku chorego osoby i o objawach, dość szczegółowych, i w oparciu o medyczną wiedzę, w dyspozytorni tworzy się po mocniejszy obraz choroby wraz z możliwymi niebezpieczeństwami i wybiera odpowiedni rodzaj karetki.

Najpierw wyjechała karetka „K”, kardiologiczna — choroba Adama B. była bardzo poważna. Zdecydowano, że natychmiast musi mieć pomoc specjalisty-kardiologa. Zabrał ze sobą — jak zwykle przy wyjeździe tego zespołu, skomplikowaną aparaturę, która pozwala śledzić pracę chorego serca, wpływać na nią, pomagać choremu w oddychaniu, a równocześnie wykonywać wiele badań pomocniczych. Dzięki temu leczenie może być rozpoczęte natychmiast, nie przerywane w drodze i potem kontynuowane na oddziale intensywnej opieki medycznej.

Cała akcja przebiegać musi szybko, sprawnie. Bo zespół kardiologiczny jeździ tam, gdzie widoczne są objawy zawału serca, dolegliwości pozawałowe, objawy ostrej niewydolności krążenia... Zdarzają się dni, że nie ma powodów do wyjazdów. Musi jednak czekać, bo może być potrzebna natychmiast. Bywa jednak, że chorzy bądź to nie zdając sobie sprawy, bądź też celowo, chcąc wymusić szybszy przyjazd, dodają przy swoich objawach takie „przyspieszające elementy”, jak na przykład częściowy opis dolegliwości charakterystycznych dla zawału.

W dyspozytorni pogotowia dyżurujący często potrafią rozróżnić te fałszywe sygnały, jednakże ich nie lekceważą. Nie można przecież wykluczyć, że mogą one być prawdziwe. Podobnie jest przy „erkach”. Powinny jeździć tam, gdzie szybka interwencja anesteziologów decyduje o życiu człowieka — do wypadków, zatruc, utraty przytomności, porażenia prądem itp. Jednak i tutaj bywają wezwania podkoloryzowane, gdyż wiadomo, że hasło — „ratunek” wywołuje zawsze akcję natychmiastową.

W społecznej świadomości to się utrzymało. Na tyle silnie, że jeśli wzywamy pogotowie z powodu podwyższonej temperatury, złego samopoczucia — też oczekujemy takiej alarmowej szybkości. Tymczasem wtedy działa nieco inny zegar. Bo pomoc doraźna, to nie ambulatorium na kółkach. Powołana została do niesienia pomocy w przypadkach nagłych.

Dokończenie nt str. 4

JOLANTA LENARTOWICZ

...pomoc doraźna, to nie ambulatorium na kółkach.

Fot. — H. Drygas

W „Kronice Wielkopolski”

Ukazał się kolejny, drugi w roku bieżącym zeszyt „Kroniki Wielkopolski”. W dziale „Artykuły” zwracają uwagę publikacje Kazimierza Matusiaka, Michała Ciesielskiego i Lidii Zarow-Mańszewskiej, którzy omawiają dotychczasowe dokonania oraz perspektywy rozwoju kultury w województwach: kaliskim, konińskim i pilskim.

Warto także zapoznać się z artykułem na temat działalności komisji UNESCO PRL i RFN do spraw podręczników szkolnych oraz ze studium Arkadiusza Ogródowczyka pt. „Działalność społeczno-gospodarcza i polityczna żołnierzy 2 Armii Wojska Polskiego w Wielkopolsce i na Ziemi Lubuskiej w 1945 r.”.

W dziale „Na mapie Wielkopolski” zawarto artykuły o rozbudowie Piły, o konkursie „Złota Wiecha” w Leszczyńskim, o problemie wody dla leszczyńskiej wsi, a także o zakładzie produkującym płyty dla Fabryki Mebli, który znajduje się we Wieruszowie (woj. koniński) i o przygotowaniu do budowy zbiornika wodnego w Jeziorsku (woj. koniński).

Recenzenci „Kroniki Wielkopolski” omówili m. in. „Dzieje Polski” pod redakcją Jerzego Topolskiego, wspomnienia Antoniego Czubińskiego o udziale w robotach przymusowych w hitlerowskiej Rzeszy oraz kolejny zeszyt „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej”. (zr)

Przed obradami IX Plenum KC PZPR w resortach gospodarczych dokonuje się podsumowań dotychczasowych osiągnięć, a także kłopotów, jakie wynikły podczas realizacji uchwał V i VI posiedzeń plenarnych Komitetu Centralnego Partii. Prace takie trwają także w handlu, na którym spoczywa szczególna odpowiedzialność za stan rynku, za efekty podjętego manewru gospodarczego, który zmierza m. in. do umacniania równowagi rynkowej przez zwiększanie dostaw towarów. Pod tym kątem dokonane zostały przesunięcia inwestycyjne na rzecz przemysłów produkujących dla rynku. Temu celowi podporządkowane są liczne działania organizacyjne, korekty w ekonomiczno-finance systemie zarządzania itp. Wyniki tych wszystkich, a także wcześniejszych posunięć, rejestrują statystyki handlu. Tak np. w okresie sześciu lat (rok 1976 w porównaniu do roku 1970) sprzedaż detaliczna towarów wzrosła o 105,7 procent. I choć mamy jeszcze liczne pretensje zarówno do producentów, jak i handlowców, jest to niewątpliwie miernik niemałego wysiłku w tym zakresie.

Istnieje jednak grupa przyczyn, z którymi sami handlowcy nie mogą sobie poradzić. Mówiąc najkrócej — szybkiemu wzrostowi sprzedaży i dostaw nie towarzyszył równie szybki rozwój sieci i bazy technicznej handlu, co utrudnia usprawnienie pracy w sklepach, a tym samym obsługę klientów.

Kolejki po towar są także wynikiem zbyt małej liczby handlowych placówek. Na tysiąc mieszkańców Polski

przypada 185 m kw powierzchni handlowej, w NRD — 280, na Węgrzech — 260, w Czechosłowacji — 230, a we Francji — 560... W okresie sześciu lat wskaźnik przyrostu sklepów wynosił 4,7 procent, a ich powierzchnia — 33,5 procent co w porównaniu z szybkim zwiększaniem się dostaw potwierdza niebył optymistyczny obraz warunków, w jakich dokonujemy codziennych zakupów. Tym bardziej, że poziom, z jakiego handel startował w ro-

Przed IX Plenum KC PZPR

Co może handel

ku 1970 nie był najwyższy i najkorzystniejszy dla kupujących.

Powolny rozwój sieci handlowej (opóźniany jeszcze z racji tradycyjnych już „poślizgów” budowlanych, którzy nie mają zbyt wiele serca dla budownictwa handlowego), nie wpływa oczywiście na unowocześnienie handlu mierzone liczbą takich placówek jak supersamy, domy towarowe czy domy handlowe. Na przykład udział supersamów w ogólnej sieci handlowej stanowi u nas zaledwie 1 procent, podczas gdy w NRD i na Węgrzech — 8, a w Czechosłowacji — 3 procent. Niewiele lepiej kształtują się proporcje jeśli idzie o domy towarowe. A skądinąd wiadomo, że tylko placówki o dużych powierzchniach mają szansę zaprezentowania pełnej gamy towarów produkowanych przecież już przez przemysł krajowy. Po-

trzeba wiele miejsca, aby zgromadzić np. pełny zestaw kolorów i rozmiarów męskich garniturów, obuwia czy dziewiarstwa. Dopiero wtedy istnieją warunki, w których klient może z łatwością zakupy w jednym miejscu, bez kradnącego czas biegania po małych sklepikach. Tak więc znaleźliśmy się w sytuacji, w której poważne wysiłki poniesione na rzecz rozwoju produkcji rynkowej, faktyczne osiągnięcia producentów przesłania brak odpo-

wiednich warunków dla gromadzenia i ekspozycji tych wyrobów. Tym bardziej że słabo także rozwija się sieć magazynów handlowych, co z jednej strony wymaga częstszych przewozów z fabryk do sklepów i obciąża transport, z drugiej zaś — zawsze grozi brakiem ciągłości zaopatrzenia sklepów.

Druga — nie mniej ważną stroną zagadnienia — jest sprawa kultury i jakości obsługi. Decydują o tym nie tylko warunki lokalowe, ale także odpowiednie nasytienie handlu urządzeniami usprawniającymi obsługę, a więc kasami, wagami odliczającymi należność, automatami paczkującymi, wozkami transportującymi artykuły ze sklepowego zaplecza itp. Tymczasem na koniec roku ubiegłego handel dysponował tylko 24 500 kasami rejestracyjnymi, a więcej na 100 m kw.

powierzchni sklepowej przypadają 0,1 kasy. Zbyt mało jest także urządzeń chłodniczych, przy czym pokaźna ich część stanowią zwykłe lodówki domowe. W tych warunkach przechowywanie np. mrożonek jest sprawą niezwykle trudną, godzącą nadto w interes klienta, który nie o tym nie wiedząc kupuje towar niepełnowartościowy.

Wobec trudnych warunków pracy, niestannego kontaktu z klientami, którzy licznie żale najczęściej wylewają na głowy sprzedawców, handel notuje dużą płynność kadr. Przeważnie uciekają młodzi, najmniej odporni psychicznie, choć równocześnie najlepiej przygotowani. Są to bowiem w większości absolwenci szkół handlowych, czyli ludzie, których obecność wiele mogłaby wnieść w poprawę kultury obsługi klienta.

Tempo zwiększania się produkcji rynkowej przesłania liczne starania i zabiegi wokół unowocześnienia handlu, które przeprowadzane są przecież równie systematycznie co w innych dziedzinach gospodarki. Tyle, że — jak pokazuje samo życie — nie są one wystarczające w stosunku do dynamicznego rozwoju produkcji. Handel, zdając obachunek z dotychczasowych działań, przygotowuje także plany i propozycje na przyszłość. Wydaje się, że najwyższy czas, aby jego zamierzenia charakteryzowały się większym rozmachem na rzecz podniesienia warunków pracy w handlu na wyższy poziom. Rozwój handlowej sieci i wyposażenie sklepów nie może pozostawać w tyle za rozwojem produkcji rynkowej.

ELŻBIETA DĄBEK

Wynalazkiem zainteresował się „Posteór“

Poznańska rewelacja czeka na wykorzystanie

Andrzej Jakubowicz — wynalazca z Poznania domowym sposobem (w małym warsztacie przy ul. Głogowskiej) skonstruował zawór magnetyczny, który znacznie ograniczył nieprawidłowości zasilania silnika dwusuwowego. Opisaliśmy ten pomysł około półtora roku temu („Głos z 5 kwietnia ub. roku — „Mniej paliwa — większa moc w silniku dwusuwowym“). Przypomnijmy, że prototyp wynalazku zamontowany do silnika „Komara“ zwiększył jego moc o 60 procent, przy jednoczesnym spadku zużycia paliwa o połowę!

Otworzyło to szansę nobilitacji silnika dwusuwowego, zważywszy, że wynalazek ma prostą konstrukcję, jest tani w

produkcji i można go stosować zarówno do silnika pojazdów już eksploatowanych, jak i dopiero wytwarzanych, bez potrzeby dokonywania zasadniczych zmian konstrukcyjnych. Pomysłowe wyniki przyniosło też montowanie zaworu do silnika „Trabanta“, którego obroty mimo zmniejszonej kompresji — wzrosły dwukrotnie; w rurze wydechowej nie było też śladu sadzy, a więc spalanie — znakomite.

Tymczasem peczęcie teczka z rozmaitymi dokumentami i pismami, która założył sobie poznański Archimedes — jak go nazwaliśmy — z chwila podjęcia starań o wdrożenie pomysłu do eksploatacji, już po jego opatentowaniu. Nie jest to jednak korespondencja zawie-

rajaca podziękowania za rewelacyjne opracowanie. Pism przybywa, a sprawa nie posuwa się z miejsca. Wykazujące początkowo duże zainteresowanie nie pomysłem: Zakłady Metalowe w Nowej Dębie, Fabryka Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej i Politechnika Krakowska poprzestały właściwie na zainteresowaniach.

Ostatnio chęć skorzystania z wynalazku zgłosił poznański „Posteór“ przeprowadzając wstępne rozmowy z autorem. „Posteór“ zamierza wykorzystać pomysł przy produkcji wielu silników. Oby stało się to jak najszybciej, by wreszcie skorzystał na tym nasz przemysł motoryzacyjny i posiadacze pojazdów z silnikiem dwusuwowym. (bop)

Kampania przeciw I. Gandhi i Partii Kongresowej

W wywiadzie dla bombajskiego dziennika „Current“ minister spraw wewnętrznych Charan Singh potwierdził, że władze śledcze prowadzą dochodzenia przeciwko Indirze Gandhi, podobnie jak przeciwko innemu osobom z Partii Kongresowej.

Min. Charan Singh oświadczył jednocześnie, że rząd jest w posiadaniu dokumentów, z których wynika, że Partia Kongresowa użyła w sposób sprzeczny z prawem 3,5 mld rupii (400 mln dolarów) z łącznej sumy prawie 9 mld rupii, jakie zgromadziła w okresie sprawowania władzy.

Indira Gandhi 12 bm. spotkała się w Delhi z premierem Desaiem. O przebiegu rozmowy nie wiadomo nic pewnego, ale uważa się, że dotyczyła ona tego, co pani Gandhi nazwała ostatnio „kampanią przesładowania wymierzoną w nią i w Partię Kongresową“. (PAP)

Wygrał tylko Górnik

[Dokończenie ze str. 1]

wani w akcjach ofensywnych. W 20 min. po niefortunnej interwencji Zygmunta Kalinowskiego, który wybiegając do dosrodkowania, wypuścił piłkę z rąk, Paweł Panow — kapitan drużyny gospodarzy, uzyskał prowadzenie strzelając celnie do pustej bramki. W 41 min. Milan Milanow po prostym podaniu partnera, sprytnym strzałem głową zmienił Kalinowskiego, posyłając piłkę do siatki. Chwilę potem ten sam zawodnik zdobył trzecią bramkę dla gospodarzy.

W miarę upływu czasu gospodarze tracili siły i w końcówce Śląsk stworzył kilka doskonałych okazji pod bułgarską bramką. Zabrakło jednak precyzji i szczęścia. Dwukrotnie — najpierw Roman Faber, a potem Zygmunta Kalinowski, strzelali w poprzeczkę, a raz obrońca Lewskiego wybił piłkę z linii bramkowej. Śląsk do końca nie rezygnował z poprawy rezultatu i zdobył nawet gola po strzale Tadeusza Pawłowskiego. Sędzia nie uznał jednak bramki orzekając spalony.

PAOK SALONIKI — ZAGŁĘBIE 2:0 (1:0)

Bramki strzelili: Pellios w 25 min. i Anastasiadis z karnego w 79 min.

Porażka 0:2 stawia zdobywcę Pucharu Polski w trudnej sytuacji przed meczem rewanżowym. W pierwszej połowie gra była wyrównana, a druga linia Zagłębia starała się, dość skutecznie, przejąć inicjatywę w środku pola. Jeden błąd kosztował jednak utratę cennej bramki. Zdobyl ją w 25 min. Pellios.

W drugiej połowie przewaga PAOK wzrosła. Defensywa Zagłębia gubiła się na własnym przedpolu, obrońcy grali czasami zbyt ostro. W 57 min. za faul na polu karnym sędzia podyktował „jedną nastkę“ przeciwko Zagłębiu. Strze- lat Koudas, ale trafił w poprzeczkę.

W 79 min. — kolejny faul pod polską bramką — nieprzepisowo zagrał Koudas — i drugi w tym meczu karny przeciwko polskiej drużynie. Tym razem Grecy nie zmarnowali okazji — celny strzał Anastasiadisa ustalił wynik meczu.

MANCHESTER CITY — WIDZEW 2:2 (1:0)

Bramki zdobyli: dla Manchesteru City: Peter Barnes w 10 min. i Mike Channon w 50 min.; dla Widzewa: Zbigniew Boniek — 2 (w 70 i 74 min. z karnego).

Niewiele szans dawano łodzianom w ich inauguracyjnym spotkaniu pucharowym w Manchesterze. Drużyna łódzka przystąpiła jednak do środowego spotkania niezwykle skoncentrowana. Polscy piłkarze jednak w 10 min. nie zdołali zapobiec utracie bramki. Po ostrym strzale Briana Kidda, Barnes z dobitki zdobył dla gospodarzy prowadzenie.

Druga połowa rozpoczęła się dla Widzewa niepowodzeniem — Mike Channon uzyskał drugą bramkę dla gospodarzy.

Od tego momentu rozpoczyna się jednak coraz lepsza gra polskiej drużyny, która przejęła inicjatywę i coraz częściej atakowała bramkę gospodarzy. Bardzo do brą formę demonstrował w śróde Zbigniew Boniek. On też był strzelcem obu bramek dla polskiej drużyny. W 70 min. Boniek zdecydował się na strzał zza linii pola karnego i piłka wpadła do bramki Corrigan. Cztery minuty później łódzki piłkarz zdecydował się na rajd i został sfaulowany na polu karnym. Jedenastkę Boniek zamienił na wyrównującą bramkę. Nasi piłkarze nie oddali jednak inicjatywy. Dwukrotnie Łódzianie (Boniek i Mirosław Tokiński) mogli zdobyć jeszcze bramkę — zabrakło precyzji.

GÓRNIK — HAKA VALKEAKOSKI 5:3 (3:1)

Bramki zdobyli dla Górnika — Stanisław Gzili 3 (w 18, 25, 49 min.), Jerzy Radecki (16 min.), Marian Wasilewski (47 min.), dla Haki —

Bernard Jarzina (samobójcza w 36 min.), Arto Vinonen (61 min.), Lukka Pivinen (63 min.). Do 50 minut spotkania zanosiło się na rekordowe zwycięstwo. Gospodarze prowadzili 5:1. Od tego momentu zaczęła się jednak coraz słabsza gra gospodarzy. Po czątkowo powodowane to było pewnym lekkawaniem przeciwników. Potem jednak zabrakło prostoty sędzi. Ambitnie walczący Finowie wykorzystali to i zdobyli dwie bramki.

ODRA — 1. FC MAGDEBURG 1:2 (1:0)

Bramki strzelili: dla Odry — Decker (samobójcza) — 40 min., dla gości — Sparwasser — 2 (50 i 65 min.).

Niepowodzenie wypadł debiut polskiej Odry w Pucharze UEFA. Bardziej doświadczony i obyty w europejskich pucharach przeciwnik okazał się za trudnym rywalem. Odra swoją porażkę jednak nie zaskutkowało na porażkę. W pierwszej połowie gospodarze mieli zdecydowaną przewagę i raz po raz groźnie atakowali. Niestety, na wysokości zadania nie stanęli napastnicy. Jedyna bramka padła ze strzału Kelniewskiego, po którym piłka trafiła w nogi Deckera i wpadła do bramki.

Po przerwie tempo gry spadło a do głosu coraz częściej dochodzili goście. W 59 min. Sparwasser wykorzystał błąd obrońców Odry i zdobył wyrównującą bramkę. W sześć minut później po raz drugi na listę strzelców wpisał się Sparwasser egzekwując rzut wolny z 25 m.

PUCHAR EUROPY

Trabzonspor (Turcja) — BK 1901 Kopenhaga 1:0.
Palloheura Kuopio — BF Brugge 0:4.
Omonia Nikozja — Juventus Turyn 0:3.
Florian La Valetta — Panathinaikos Ateny 1:1.
Crvena Zvezda Belgrad — Shigo Rovers 3:0.
Vasas Budapest — Borussia Moenchengladbach 0:3.
Dukla Praga — FC Nantes 1:1.
Celtic Glasgow — Jeunesse Esch 5:0.
Lillestrom (Norw.) — Ajax Amsterdam 2:0.
Dynamo Drezno — Halmstad BK 2:0.
FC Basel — SSW Innsbruck 1:3.

PUCHAR ZDOBYWCÓW PUCHARÓW

Coleraine (Pir. Irl.) — Lokomotiv Lipsk 1:4.
Lokomotiv Koszyce — Oesters Vaxjo 0:0.
FC Koeln — FC Porto 2:2.
Besiktas Stambul — Dingsyoe (Węgry) 2:0.
Hamburger SV — Reipas Lahti 3:1.
Dundalk (Irl.) — Hajduk Split 1:1.
Cardiff City — Austria Wiedeń 0:0.
Glasgow Rangers — Twente Enschede 0:0.
St. Etienne — Manchester United 1:1.
Progres Niedercorn — Vejle BK 0:1.
Brann Bergen — IA Akranes (Isl.) 1:0.

PUCHAR UEFA

Eintracht Frankfurt n/m — Sliema Wanderers 5:0.
Marek Stankes Dimitrow — Fenerbahce Budapest 3:0.
Glenavon (Irl. Pin.) — PSV Eindhoven 2:0.
Dynamo Kijów — Eintracht Brunszwik 1:1.
Carl Zeiss Jena — Altay Izmir 5:1.
Bastia — Sporting Lizbona 3:2.
Lens — Malmoe 4:1.
Fiorentina — Schalke 0:4.
Bayern Monachium — Mjondalen (Norw.) 8:0.
Servette Genewa — Atletico Bilbao 1:0.
Inter Mediolan — Dynamo Tbilisi 0:1.
Barcelona — Steaua Bukareszt 5:1.
FC Zurich — CSKA Sofia 1:0.
FC Torino — Apoel Nikozja 3:0.
Rapid Wiedeń — Inter Bratislava 1:0.
RWD Molenbeek — Aberdeen 0:0.
AZ 67 Alkmaar — Red Boys (Luk.) 1:1.
Aston Villa — Fenerbahce Stambul 4:0.
Standard Liege — Slavia Praga 1:0.
Dundee United — KB Kopenhaga 1:0.
Bohemians Dublin — Newcastile 0:0.

Manewry NATO poligonem dla nowych broni amerykańskich

W kilku krajach Europy zachodniej, głównie w RFN i Danii, toczą się jesienne manewry wojskowe NATO pod nazwą „Autumn Forge“ („Jesienna kuźnia“). Częścią tych zakrojonych na wielką skalę ćwiczeń są manewry „Reforger-77“, polegające na przerzuceniu z różnych części USA przeszło 12 000 żołnierzy amerykańskich do Europy z chodniej. Piszac o tych manewrach agencja Reutersa stwierdza, że Pentagon wykozystuje je w celu wypróbowania nowych rodzajów broni — samolotów, rakiet oraz sprzętu telekomunikacyjnego.

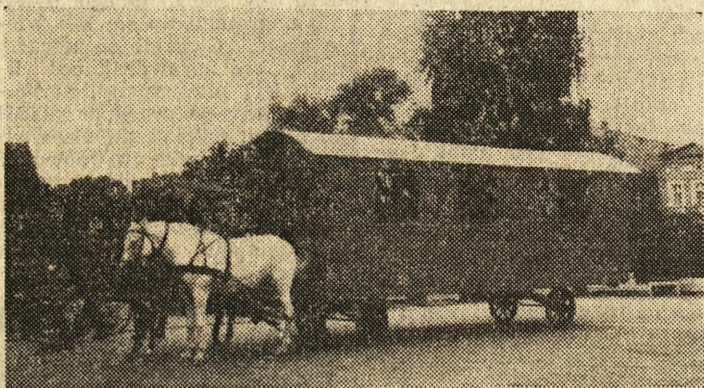
Wśród badanych w czasie manewrów samolotów znajduje się m. in. nowy dwusilnikowy amerykański myśliwiec bombardujący „Eagle“. Dotychczas USA posiadają w Europie zachodniej

niewielką ilość tych maszyn, ale planują przerzucić ich więcej. Drugim samolotem jest A-10 „Tank Killer“, wyposażony w 7-metrowej długości działo, strzelające pociskami z rdzeniem uranowym. Sztokholmski Międzynarodowy Instytut Pokoju (SIPRI) stwierdza w swym roczniku „Zbrojenia światowe 1976“, że wprowadzenie przez USA tych pocisków zmienia różnicę między bronią konwencjonalną a chemiczną. Rdzeń uranowy ma bowiem tę właściwość, że przebija jąc pancerz przechodzi w stan gazowy o silnych właściwościach trujących USA zamierzają rozmieścić te samoloty w przyszłym roku na terytorium RFN.

Podczas manewrów „Autumn Forge“ mają być także wypróbowane po raz pierwszy w Europie nowe amerykańskie rakietki powietrze — ziemia „Smart“.

W jesiennych manewrach NATO które ze względu na swe rozmiary traktować należy niewątpliwie jako wielką demonstrację wojskową, bierze udział ponad 200 000 żołnierzy, 1200 samolotów i 250 okrętów. Na pełną skalę ćwiczenia rozpoczęły się 12 bm. w rejonie Hanoweru w RFN. (PAP)

Wóz Drzymały znów w Rakoniewicach

Fot. — S. Błażyński

Tegoroczne obchody drzymałowskie, związane ze 120 rocznicą urodzin i 40 rocznicą śmierci Michała Drzymały, skłoniły władze Rakoniewic w województwie poznańskim do spowodowania rekonstrukcji jego wozu. Wóz ten — symbol walki chłopów-patriotów z germanizacją należy do tradycji Rakoniewic i okolicy, gdzie Drzymała spędził wiele lat swego życia.

Odbudowy wozu — na podstawie zachowanych opisów, dokumentów i fotografii — podjął się rzemieślnik z Pniew, Michał Bogajewicz. Wykonał on niemal wierną kopię historycznego wozu (na zdjęciu), którą już ustawiono w centrum miasta. W najbliższą sobotę otwarta zostanie w nim wystawa obrazująca życie Drzymały. Jest ona jednym z głównych akcentów rocznicowych obchodów, nad którymi patronat sprawuje redakcja „Głosu Wielkopolskiego“. (bop)

Własna ropa naftowa nadzieją Brytyjczyków

Premier brytyjski James Callaghan, który zwiędził niedawno szybą naftową na Morzu Północnym, oświadczył dziennikarzom, iż należy oczekiwać, że Wielka Brytania dzięki eksploatacji własnej ropy naftowej stanie się do 1990 roku krajem samowystarczalnym jeśli idzie o zaopatrzenie w ten surowiec.

J. Callaghan podkreślił przy tym, iż dochody z ropy naftowej powinny być wykorzystywane na cele rozwoju innych dziedzin gospodarki brytyjskiej. (PAP)

Na każde wezwanie...

Dokończenie ze str. 3

Nie znaczy to jednak, że jeśli do pogotowia dzwoni chory — nie „podpadający pod tę kwalifikację“ — odmawia mu się pomocy. Każde wezwanie jest przyjmowane — jednak szybkość niesienia pomocy z konieczności jest różna — od kilku minut (wypadki, zawały, zatrucia) do kilku godzin. Wiele z tych chorých wywołanych pogotowie mogłoby leczyć swą dolegliwość u lekarza rejonowego, w poradni lub w punkcie pomocy wieczorowej. Dlaczego tak nie jest? Być może przyczynami są niedomagania pracy rejonu, brak dostatecznej informacji o innych możliwościach pomocy... To oddzielny problem. A poza tym, chorzy często mówią: wygodniej jest, gdy lekarz przyjdzie do domu, niż gdy trzeba nań czekać na twardym krześleku poczekalni rejonowej. Chorzy chcą — jeśli już tak się złożyło — chorować w warunkach jak najlepszych. Trzeba wszakże pamiętać, iż pogotowie przede wszystkim niesie pomoc ludziom, których życie jest zagrożone. Oni czekać nie mogą.

JOLANTA LENARTOWICZ

Katastrofa na Cap Canaveral

Próba wyniesienia na orbitę okołozemską z Cap Canaveral zachodnioeuropejskiego satelity telekomunikacyjnego OTS zakończyła się fiaskiem. Amerykańska rakietka „Thor Deltla“, która miała we wtorek wynieść OTS w przestrzeń kosmiczną z nie wyjaśnionych przyczyn stanęła w płomieniach i zmieniła trajektorię. Trzy minuty po starcie została zniszczona na sygnał z Ziemi.

Przesunięciu uległa tym samym realizacja planu dziesięciu państw zachodnioeuropejskich przewidującego zbudowanie do 1990 okołozemskiego systemu telekomunikacyjnego.

Armia amerykańska, do której należy teren wyrzutni rakietowych, zbiera szczątki, by ułatwić dochodzenie w sprawie przyczyn katastrofy. (PAP)

Aresztowanie mordercy 7 dziewczynek

Policja meksykańska ujęła we wtorek 70 kilometrów na południe od Guadaluajary 47-letniego rolnika — Anastasia Ojeda, którego oskarża się o zamordowanie siedmiu dziewczynek w wieku od 4 do 11 lat i zgwałcenie 27 innych. Funkcjonariusze sił bezpieczeństwa schwytali zabójcę w momencie, gdy miejscowa ludność zaczęła go linczować (PAP)

HUMOR I SATYRA

— Nie możecie zapakować w teczkę? Co z was za bank?

POLEKA Z KSIĄŻKAMI

Nakładem Wydawnictwa Poznańskiego ukazały się w tych dniach następujące nowości:
Edward Balcerzan — „Pisarze polscy o sztuce przekładu. 1440—1874“, antologia. S. 497, 90 zł.
Jerzy Mańkowski — „Dwoje na wrzosowisku“, powieść współczesna. S. 231, 26 zł.
Lech Konopiński — „Bajeczne historie“, ilustracje Bożeny Truchanowskiej, książka dla dzieci. S. 10, 10 zł.
Johan Borgen — „Mały lord“, seria Dzieł Pisarzy Skandynawskich, tom pierwszy norweskiej trylogii. S. 333, 60 zł.
Piotr Malusiewicz, Jacek Walowski — „Człuchów i okolice. Przewodnik“, S. 110, 14 zł.

400 dziennikarzy USA agentami CIA

Jak informuje agencja AP, w numerze czasopisma „Rolling Stone“, mającego ukazać się w sprzedaży 4 października br., Carl Bernstein, publicysta, który wraz z Bobem Woodwardem odegrał ogromną rolę w zdemaskowaniu afery Watergate, a następnie wraz z nim napisał dwa bestsellery „Wszyscy ludzie prezydenta“ oraz „Ostatnie dni“, publikuje nowy sensacyjny artykuł o działalności CIA. Bernstein stwierdza, że w ciągu ostatnich 25 lat ponad 400 amerykańskich dziennikarzy było na usługach CIA. Wśród nich znajdowali się wybitni publicyści, zdobywcy nagród Pulitzerza oraz słynni korespondenci (PAP)

ZATRUDNI ZARAZ

w nowo uruchomionym Zakładzie Wapienno-Piaskowym

w Żabinku k. Mosiny:

- TECHNIKÓW MECHANIKÓW I ELEKTRYKÓW,
  - MECHANIKÓW MASZYN,
  - ELEKTRYKÓW,
  - PALACZY KOTŁOWYCH,
  - ABSOLWENTÓW ZASADNICZYCH SZKÓŁ CHEMICZNYCH
  - oraz PRACOWNIKÓW NIEWYKwalifikowanych
- celem przyuczenia.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu.

Zgłoszenia przyjmuje ZWP Żabinko — telefon Mosina 287, względnie Dział Spraw Pracowniczych, ul. Konfederacka b. 5 — telefon 67-20-15.

3166-K1

Praca

Ogrodnika i przyuczonego, przyjmie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 32164g.

Toskarza, ślusarza oraz do przyuczenia — zatrudnie. Poznań, Sporna 12. 34798g

Uczniów, przyjmie Zakład Mechaniki Pojazdowej. Przechodzący, ul. Ogrodowa 80, tel. 65. 34823g

Szewc, potrzebny zaraz — obuwie damskie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34709g.

Pomoc dochodząca lub na stałe do starszej osoby potrzebna zaraz. Polna 22 m. 2. 33713g

Przyjmie pracownika renciście, kobietę, do rolnictwa. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33719g.

Przyjmie dozorstwo z mieszkaniem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33739g.

Poszukuję ogrodnika (praktyka produkcji szklarniowej). Głęboka 28, tel. 707-25, 61-312 Poznań. 33950g

Młode małżeństwo przyjmie dozorstwo, warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33719g.

Przyjmie dozorstwo warunku mieszkanie (jestem kierownicą, elektrykiem). Jeżycka 2 m. 1. 33810g

Przyjmie czeladnika emeryta, renciście na stałe lub pół etatu w dowolnych godzinach oraz uczniów na dobrych warunkach. Stolarska, ul. Zbyłowa 12 (Antoninek). 33883g

Przyjmę pracę chałupniczą, najchętniej szycie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33684g.

Małżeństwo przyjmie dozorstwo. Warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33881g.

Potrzebna pomoc domowa na 4 godziny codziennie. Tel. 647-01. 33755g

Przyjmę dobrze płatną pracę. Posiadam lokal. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33001g.

Nauka

Wpisy na korespondencyjne kursy kreślenia technicznego oraz korektorskiego przyjmuję, szczegółowych informacji udziela „Oświata”, 31-139 Kraków, ul. Spasowskiego 8 (przedłużenie ul. Siemiradzkiego). 1994-K2

Tańców towarzyskich — wyucza Adela Szczurkówna, Poznań, al. Marcinkowskiego 2a, parter. 32934g

Udział korepetycji z języków angielskiego i rosyjskiego. Tatiana Drowniak Chociszewskiego 31 m. 1. 33946g

Korepetycje matematyki, fizyki, Ławicki, tel. 400-88. 33823g

Kupno

Domek letni, barak lub kiosk kupię. Stanisław Przybecki Poznań, Mickiewicza 27. 33761g

Piec elektryczny - gazowy kupię. Poznań, Nowowiejskiego 23 m. 12a. 33883g

Piec trocinaki kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33798g.

Kupię różne części odgromowe, linę, płaskowniki, pręty, rury, kolana, grzejniki, blachę. Dzieciuchowicz, 63-200 Jarocin. Zanim się! 1160p

Wzmocniacz Regent 30 H lub 60, kupię. Gniezno, Promienista 14, tel. 18-29, po godz. 16. 33002g

Prasę mimośrodową 30-40 ton, kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33078g.

Kupię Leicę Contax lub inny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33091g

Sprzedaż

Z powodu wyjazdu pilnie sprzedam Toyota Corone, 1970 r. stan idealny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 32771g.

Nowy damski kożuch duży 52 — sprzedam. Adamczyk, Poznań, Palacza 43 m. 9. 35208g

Zestaw meblowy „Caro”, sprzedam. Tel. 33-17-40, godz. 18-20. 35161g

Przycepe, młocarnię 10, z powodu likwidacji — sprzedam okazanie. Kmieć, Nosków, k. Jarocin. 1165p

Kiosk — smażalnię wraz z patelniami — sprzedam. Kościół, Grodzka 22. 1158p

Duży kożuch damski sprzedam. Zakopalska 63. 33706g

Futro karakulowe sprzedam. Junacka 2 m. 33 wieczorem. 33723g

Piano tania sprzedam. Tel. 636-60. 33725g

Zagłówek 12 m² z wózkami sprzedam. Jonsik Poznań, Browarna 18 m. 1, tel. 718-34, po godz. 16. 33727g

MZ 250 TS sprzedam. Bru na 96 po godz. 16. 33731g

Fudełki szczeniaki (srebrne) rodowodowe po złotych medalistach sprzedam. Poznań, Bułgarska 106 A m. 9 od godz. 18. 33740g

Sadzonki truskawek sprzedam. Marchlewskiego 60 m. 23. 33745g

Tapczan dwuosobowy, lampę wiszącą starą sprzedam. Sienkiewicza 7 m. 8. 33763g

Sprzedam wózek dla bliźniąt głęboki. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33786g.

Junaka sprzedam, tel. 639-89, po godz. 16. 33799g

Kożuch damski rozmiar 40, sprzedam. Tel. 613-73. 33822g

Sprzedam Zakład fryzjerski Poznań. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 33823g.

Szafę kombinowaną sprzedam tel. 405-13 godz. 15-19. 33258g

Sadzonki truskawek Sengana — Sengana sprzedam. Tel. 33-04-88. 33908g

Sprzedam męski płaszcz skórkowy podpinaka, kołnierzem, 2 ubrania na 175 cm, płaszcz damski — futerko na 170 cm, szczupła figura. Poznań, Tęczowa 3 m. 3. 33907g

Nowy kożuch damski sprzedam. Tel. 67-95-30 od godz. 16. 33906g

Garaż murowany ul. Matejki sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 33894g.

Sprzedam prostownik, nożyce rolkowe, prasę mechaniczną, polerkę, piłę. Komorniki Poznańska 68. 33937g

Kalkulator wielodziałalności sprzedam. Główna 63 m. 3. 33953g

Castrol GTX sprzedam tel. 67-31-87. 33962g

Bibliotekę, pianino W. Jähne, kolor czarny sprzedam, ul. Ratajczaka 39 m. 15 godz. 19-22. 33967g

Piano sprzedam, św. Stanisława 29. 33969g

Piec c.o. 50 m² sprzedam. Przeźmierowo, tel. 80. 33826gNowy piec c.o. 20 m² i kombajn Vistula tania sprzedam. Bolesław Gancarz Wojnowo gmina Szczecinek. 33827g

Sadzonki truskawek ananas grójecki — sprzedam. Tel. 33-08-85. 32994g

Grzejniki żeliwne 1,20 m, piec c. o., 1,5 m. przycepe w częściach, sprzedam. Rzeźna 15 m. 2. 33030g

Obrazki złote — sprzedam. Tel. 33-08-95. 32995g

Pianino i pokój stołowy — sprzedam. Wojska Polskiego 61 m. 2. 33033g

WSK 175 oraz magnetofon ZK 120T — sprzedam. Antoniego 66 m. 2, od godziny 15. 33036g

Czterdziestozłota szafa, wysoki polski, ciemna oraz kask aerodynamiczny — zamknięty, sprzedam. Tel. 67-11-43. 33048g

Zgrzewarkę do folii 1200 W — sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33058g.

Stół okrągły okazanie sprzedam. Paweł Głowiński, Poznań, Psstrowskiego 104. 33065g

Rower dwuosobowy składany — sprzedam. Poznań, Os. Kosmonautów 8F m. 54. 33082g

Gabinet chippendale (biblioteka, biurko, stół, fotel) — sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33088g.

Samochody

2 komplety zagranicznych foteli przednich samochodu dojazdowego typu lotniczego sprzedam, tel. 20-33-73 lub oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 32770g.

Syrenę 104, rocznik 1971, przebieg 41.000, stan bardzo dobry — sprzedam pierwszemu właścicielowi. Telefon 33-34-09. 35034g

Nowo otwarty zakład mechaniczny pojazdowej polski usługi w zakresie naprawy samochodów: Fiat 125p, 126p, Zastava 1100, oraz konserwację podwozi. Gwarantuję szybkie i dokładne wykonanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33029g.

Zamienię mieszkanie M-3, nowe budownictwo, c. o. z wygodami, w Zielonej Górze — na równorzędne lub mniejsze w Poznaniu. Władomski: Irena Adamczyk, ul. Anieli Krzyżowej 5 m. 13 — Zielona Góra. 33941g

Sosnowiec! Mieszkanie dwupokojowe — zamienię na podobne w Poznaniu. Tel. Poznań 474-04. 33029g

Zamienię mieszkanie M-3, nowe budownictwo, c. o. z wygodami, w Zielonej Górze — na równorzędne lub mniejsze w Poznaniu. Władomski: Irena Adamczyk, ul. Anieli Krzyżowej 5 m. 13 — Zielona Góra. 33941g

Gniezno! Pokój nadający się na ciche przemyśle — zamienię na podobny w Poznaniu, lub odstąpię. Władomski: Poznań, Świdnicka 3. 33081g

4,5-pokojowe (72 m²), komfortowe mieszkanie, z telefonem, w nowym budownictwie, w Katowicach — zamienię na dwa mniejsze lub jedno mniejsze w nowym budownictwie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33085g.

Wrocław — M-4 zamienię na mieszkanie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33075g.

Mieszkanie nieumeblowane z wygodami poszukuję. Najchętniej na Jeżycku, tel. 440-23. 33707g

Instytucji państwowej wydzielanie 80 m² na biuro, 4 garaż Poznań — Junkowo. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33733g.

Przyjmę studentkę na pokój. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33735g.

Młode bezdzietne małżeństwo wynajmie pokój ewentualnie nieumeblowany, tel. 67-28-99. 33736g

Kto odstąpi pokój z kuchnią w starym budownictwie, własnościowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 33915g.

Uczennica poszukuje pokoju może być wspólny, okolice Jeżyca. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 33951g.

Pilnie poszukuję kawalerki lub M-2 (najchętniej z telefonem) na rok. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33914g.

Mieszkanie spółdzielcze M-5 w Lesznie zamienię na M-4 lub M-5 w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 33891g.

Zamienię pokój z użyciem nośnią kuchnią na pokój z kuchnią. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33848g.

M-2 własnościowe w Poznaniu kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33856g.

Studentka 4 roku filologii szwedzkiej, wynajmie pokój w centrum. Tel. 560-61, godz. 18-20. 32991g

Studentka poszukuje pokoju 1-osobowego, chętnie z telefonem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33026g.

Sosnowiec! Mieszkanie dwupokojowe — zamienię na podobne w Poznaniu. Tel. Poznań 474-04. 33029g

Oddam pokój z kuchnią, samodzielną, umeblowaną. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33035g.

Zamienię mieszkanie M-3, nowe budownictwo, c. o. z wygodami, w Zielonej Górze — na równorzędne lub mniejsze w Poznaniu. Władomski: Irena Adamczyk, ul. Anieli Krzyżowej 5 m. 13 — Zielona Góra. 33941g

Gniezno! Pokój nadający się na ciche przemyśle — zamienię na podobny w Poznaniu, lub odstąpię. Władomski: Poznań, Świdnicka 3. 33081g

4,5-pokojowe (72 m²), komfortowe mieszkanie, z telefonem, w nowym budownictwie, w Katowicach — zamienię na dwa mniejsze lub jedno mniejsze w nowym budownictwie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33085g.

Wrocław — M-4 zamienię na mieszkanie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33075g.

Mieszkanie nieumeblowane z wygodami poszukuję. Najchętniej na Jeżycku, tel. 440-23. 33707g

Instytucji państwowej wydzielanie 80 m² na biuro, 4 garaż Poznań — Junkowo. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33733g.

Przyjmę studentkę na pokój. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33735g.

Młode bezdzietne małżeństwo wynajmie pokój ewentualnie nieumeblowany, tel. 67-28-99. 33736g

Kalkulator wielodziałalności sprzedam. Główna 63 m. 3. 33953g

Castrol GTX sprzedam tel. 67-31-87. 33962g

Bibliotekę, pianino W. Jähne, kolor czarny sprzedam, ul. Ratajczaka 39 m. 15 godz. 19-22. 33967g

Piano sprzedam, św. Stanisława 29. 33969g

Piec c.o. 50 m² sprzedam. Przeźmierowo, tel. 80. 33826gNowy piec c.o. 20 m² i kombajn Vistula tania sprzedam. Bolesław Gancarz Wojnowo gmina Szczecinek. 33827g

Sadzonki truskawek ananas grójecki — sprzedam. Tel. 33-08-85. 32994g

Grzejniki żeliwne 1,20 m, piec c. o., 1,5 m. przycepe w częściach, sprzedam. Rzeźna 15 m. 2. 33030g

Gniezno! Pokój nadający się na ciche przemyśle — zamienię na podobny w Poznaniu, lub odstąpię. Władomski: Poznań, Świdnicka 3. 33081g

4,5-pokojowe (72 m²), komfortowe mieszkanie, z telefonem, w nowym budownictwie, w Katowicach — zamienię na dwa mniejsze lub jedno mniejsze w nowym budownictwie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33085g.

Wrocław — M-4 zamienię na mieszkanie w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33075g.

Mieszkanie nieumeblowane z wygodami poszukuję. Najchętniej na Jeżycku, tel. 440-23. 33707g

Instytucji państwowej wydzielanie 80 m² na biuro, 4 garaż Poznań — Junkowo. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33733g.

Przyjmę studentkę na pokój. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33735g.

Młode bezdzietne małżeństwo wynajmie pokój ewentualnie nieumeblowany, tel. 67-28-99. 33736g

Kalkulator wielodziałalności sprzedam. Główna 63 m. 3. 33953g

Castrol GTX sprzedam tel. 67-31-87. 33962g

Bibliotekę, pianino W. Jähne, kolor czarny sprzedam, ul. Ratajczaka 39 m. 15 godz. 19-22. 33967g

Piano sprzedam, św. Stanisława 29. 33969g

Piec c.o. 50 m² sprzedam. Przeźmierowo, tel. 80. 33826gNowy piec c.o. 20 m² i kombajn Vistula tania sprzedam. Bolesław Gancarz Wojnowo gmina Szczecinek. 33827g

Sadzonki truskawek ananas grójecki — sprzedam. Tel. 33-08-85. 32994g

Tapetowanie, malowanie mieszkań, tel. 67-55-70 — Kopydłowski. 34874g

Matrymonialne

Kawaler 25-letni pozna pannę w celu matrymonialnym. Oferty z fotografią „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33743g.

Pan 61-letni poszukuje kandydatki na żonę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33748g.

Panna 35-letnia, członek SM pozna uciwłego panna do lat 40. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33781g.

Pracownicy poszukiwani

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Kaliszu — ogłasza

nabór pracowników na stanowiska palaczy (kotłowni centralnego ogrzewania) na sezon grzewczy 1977/78 w podległych Zakładach Energetyki Ciepłej.

Chętnych do podjęcia pracy prosimy o zgłoszenie się:

1. ZEC - Kalisz, ul. Górnośląska 68, tel. 56-60, prowadzący eksploatację kotłowni na terenie Kalisza i Opatówka;
2. ZEC - Ostrów Wlkp., ul. Spokojna 5, tel. 641-65, prowadzący działalność na terenie Ostrowa, Odolanowa i Skalmierzyca;
3. ZEC - Jarocin, Osiedle 1000-lecia (kotłownia osiedlowa), tel. 30-46, prowadzący działalność na terenie Jarocina, Pleszewa i Koźmina;
4. ZEC Jarocin - Oddział w Krotoszynie, ul. Kobylińska 4 a, tel. 31-08, prowadzący działalność na terenie Krotoszyna i Zdun;
5. ZEC - Kepno, ul. Wiosny Ludów (kotłownia osiedlowa), tel. 22-51, prowadzący działalność na terenie Kepna, Ostrzeszowa, Sycowa, Wieruszowa i Międzybórz.

Szczegółowych informacji udziela kierownictwo Zakładów Energetyki Ciepłej pod w/w adresami i telefonami. 1951-K2

Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów Budownictwa Rolniczego „Jastrobet”, 78-610 Jastrowie, ul. Roosevelta nr 20 — z a t r u d n i

betoniarzy i pracowników niewykwalifikowanych.

Zakwaterowanie i stołowanie w zakładowym hotelu.

Zgłoszenia przyjmuje oraz udziela bliższych informacji Dział Służby Pracowniczej — pokój nr 20. 2132-K2

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze, pl. Boh. Stalingradu 17, tel. 22-65 — zatrudni zaraz

kierownika Warsztatu Szkoleniowego w Trzcielu — wykształcenie wyższe techniczne (technologia drewna).

Szczegółowe warunki pracy i płacy do omówienia w biurze Zakładu. 2198-K2

Wielkopolski Uniwersytet Powszechny

ORGANIZUJE W POZNANIU

KURSY

przygotowujące do egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie

Informacje i zgłoszenia: TWP, ul. Czerwonej Armii 69, tel. 502-32 w godz. 9-15. 3422-K1

Komunikaty

Dyrekcja Rejonowa Kolei Państwowych w Poznaniu — Dział Drogowy — informuje, że przejazd kolejowy w Gótkach, na skrzyżowaniu z drogą Siedlec — Gótki, w okresie od 19. 9. 77 godz. 7.30, do 21. 9. 1977 r. godz. 15

ZOSTANIE ZAMKNIĘTY DLA RUCHU KOŁOWEGO.

Objazd drogą Gótki — Klony — Kostrzyn Wlkp. 3439-K1

Kolegium d/s Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Poznania — na rozprawie w dniu 5 V 1977 r. ukazało ob. Jana Wołyńskiego, syna Antoniego, ur. 25 XII 1950 r., zam. w Poznaniu przy ul. Góleszowskiej 33 m. 1 — karę grzywny w wys. 5.000 zł za wykroczenie z art. 51 § 2 Kodeksu Wykroczeń — w dniu 19 II 1977 r. o godz. 17.15 w Poznaniu przy ul. Dzierżyńskiego w tramwaju linii nr 18 będąc w stanie nietrzeźwym bezpodstawnie wywołał awanturę z pasażerem, szarpał go za odzież oraz używał pod jego adresem słów powszechnie uznanych za nieprzyzwoite.

Jako karę dodatkową Kolegium orzekło podanie orzeczenia do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie na koszt obwinionego. 3313-K1

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 8 września 1977 r. zmarł nagle nasz najukochańszy syn, brat i szwagier, przeżywszy lat 29

mgr BOGDAN LULKA

Pogrzeb odbył się 12 bm. w Elblągu.

W głębokim smutku pograżona

RODZINA

Stęszew, ul. Skorupki 12. 35165g

W dniu 13 września 1977 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach w wieku 49 lat moja najdroższa żona, córka, siostra, bratowa, synowa, szwagierka i ciocia, sp.

HONORATA CUPIAŁ

z domu Maślak

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 16 bm. o godzinie 13 na cmentarzu w Skrzewie.

RODZINA

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby w Poznaniu, ul. Świt 32.

35182g

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

przy Poznańskiej Fabryce Łożysk Toczących w Poznaniu, ul. Krańcowa 9

PRZYJMUJE NADAL na nowy rok szkolny KANDYDATÓW

do ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ.

NAUKA TRWA TRZY LATA.

WRZESIEŃ	Albina Nikodema
15	
Czwartek	Słońce: 6.25—19.10

TEATRY

OPERA — g. 19 „Tosca”.
MUZYCZNY — g. 19 „Cecylia Valdes”.
POLSKI — g. 19 „Poskromienie złośnicy”.
NOWY — g. 19 „Gdyby przeleciał ptak”.
LALKI i AKTORA — g. 17 „Tymoteusz”; DK „Orbita” (Włogody) — g. 11 „Bajka o...”.

KINA

KDF MUZA — g. 10, 12.30, 15.30 „Nie ma mocnych” (pol. b.o.), g. 17.45, 20 „Milioner” (pol. 12 l.).
KDF PAŁACOWE — g. 15.30, 17.30, 20 „Hazardziści” (pol. 15 l.).
BALTYK — g. 10, 12.30, 15.30, 18 „Pocantunka z Hongkongu” (fr. 12 l.).
GONG — g. 10, 12, 15, 18 „Powodzenia stary” (fr. 15 l.), g. 20 „Szczęśliwego Nowego Roku” (fr. 15 l.).
GRUNWALD — g. 16.30 „Złota lla zuchwały” (USA b.o.), g. 19 „Kobieta w czerwonych butach” (fr. 18 l.).
GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30, 18 „Dziewczyna do dziecka” (wł. 18 l.), g. 20.15 „Billy Jack” (USA 15 l.).
KOSMOS — g. 17.30, 20 „Matka Joanna od aniołów” (pol. 18 l.).
MINIATURA — g. 15.30, 17.30, 19.30 „Tredowata” (pol. 12 l.).
PANCERNIAK — g. 17, 19.30 „Con amore” (pol. 12 l.).
RIALTO — g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „W mroku nocy” (USA 18 l.).
RUSALKI (Swarzędz) — g. 15, 17, 19.30 „Powrót Robin Hooda” (ang. 12 l.).
TECZA — g. 15.30 „Winnetou” cz. III (jug. b.o.), g. 17.30, 19.30 „Mistrz rewolweru” (USA 15 l.).
WARTA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Szczęśliwy” (USA 15 l.).
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 14.45, 16.45, 18.45 „W te dni przedwiosenne” (pol. 12 l.).
WILDA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Powrót różowej pantery” (ang. 12 l.).
WRZOS (Lubon) — g. 18 „Człowiek z M-3” (pol. b.o.).
WRZOS (Mosina) — g. 15 „Strzały Robin Hooda” (radz. 12 l.), g. 17, 19.15 „Ostatni pociąg z Gun Hill” (USA 15 l.).
FOTOPLASTIKON — g. 13—18 „Rumunia — Wybrzeże”.
ZOO — ul. Krafcowa i ul. Zwierzyniecka g. 9—19.

OZYSY

SZPITAL: interna, chirurgia, okulistyka, neurologia — ul. Wai ki Młodych 7; laryngologia — ul. Przybyszewskiego 49.
Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu: ul. Chelmońskiego 20 — tel. 66-00-66; nagłe zachorowania w domu, porady lekarskie, tel. 637-35; wypadki uliczne i w miejscach publicznych — tel. 999.
Podstacje: ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61; Osiedle Piastowskie 16, tel. 722-24; ul. Ugory, tel. 205-431; ul. Kościuszki 103, tel. 544-55; Lubon, tel. 120-399; Swarzędz, tel. 309 i 544-44.
Centralny Ośrodek Informacji Poznańskiej Służby Zdrowia czynny codziennie g. 7—22, tel. 989.
Telefon Zaufania — 988 czynny całą dobę, al. Marcinkowskiego — dyszyrja lekarz psychiatra wzgl. psycholog. Porady prawne głównie z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, leczenia odwykowego i chorób społecznych, tel. 522-51.
Apteki tylko dyszyrj: ul. Dąbrowskiego 140/142. Główna 22. Dzierżewskiego 349. Mickiewicza 92. Kórnicka 24. Stawiańska. Starołęka 1. Głogowska 107/109, al. Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

RADIO

PROGRAM I: 0.11 Program nocny z Rozgł. we Wrocławiu; 8.10 Estrada przyjaźni; 9.05 Dla kl. III-IV (jęz. polski); „Płon niebieski płon”; 9.25 Piosenki i tańce ludowe; 10.08 z filmowej ścieżki dźwiękowej; 10.30 „Przedwiosnie”; — fragm. 10; 10.40 Muzyka; 11.15 Rytm, barwy, nastroje z Łódzi; 11.30 Koszalin na muz. antenie; 12.05 Koszalin na muz. antenie; 12.05 Popularne miniatury muz.; 13.15 Estrada młodych; 13.35 Spotkanie z folklorem; 14.20 Studio Relaks; 14.25 Studio „Gama” c.d.; 15.05 List z Polski; 15.10 Studio „Gama” c.d.; 15.30 Czołowiek i środowisko; 15.35 Studio „Gama” c.d.; 16 Tu Jedynka; 17.30 Radiokurier; 18 Tu Jedynka c.d.; 18.25 Tu Radio Kierowców; 18.35 Panorama polskiej piosenki; 19.15 Twórcy radzieckiej piosenki; 19.40 Ptaszyn-Wróblewski przedstawia; 20.05 NURT — Cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze w przedszkolach; 20.25 Nowości płytoteiki; 21.15 Koncert żyweń; 21.55 O zdrowiu dla zdrowia; 22.20 Tu Radio Kierowców; 22.30 Reportaż na zamówienie; 22.45 Recital „Czerwonych Gitar”; 23.15 Koncert symf. muz. polskiej.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12.05, 13, 19, 20, 21, 22, 23.
PROGRAM II: 8 Tu Jedynka; 9.30 R. Schumann: Uwertura „Na rzeczona z Messyny”; 9.40 Tu Radio Moskwa; 10 Kronika kulturalna; 10.15 Wiersze J. Grupańskiego; 10.25 Piosenki E. Griega w nagraniu Teresy Zylis-Gary (sopr.); 10.40 Nie ma marginesu; 11 P. Casals i R. Serkin grają Beethovena; 11.35 Od Tatr do Baltyku — Śląsk; 11.45 Poradnia Rodzina; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 „Piękna Abigail” — fragm. 1 opow. P. Hoyse; 12.45 Rytm i melodie świata; 13.35 Ze wsł i o wsł; 13.50 „Co się wam w tej audycji najbardziej podoba”; 14.10 Wieceł, lepiej, nowocześnie; 14.25 Nowe nagrania radiowej kwartetu „Eolnia” z Buł-

Program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym

Stan zdrowia mieszkańców — jak wynika z materiałów opracowanych przez Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu — poprawił się jeśli chodzi o choroby zakaźne. Przestały nas nękać dur brzuszny, dury rzekome. Niewiele zdarzyło się przypadków choroby. Dzięki stosowaniu szczepionek przestała być groźna błonica, krztusiec, choroba Heinego-Medina. Z zakaźnych schorzeń kłopoty nadal jednak sprawia wirusowe zapalenie wątroby.

Analiza przyczyn absencji chorobowej, jak też i analiza przyczyn zgonów wykazują natomiast, że zagrożeniem dla społecznego zdrowia coraz w bardziej stają się tak zwane choroby cywilizacyjne: niedomagania układu krążenia i układu oddechowego, zatrucia środkami chemicznymi, nowotwory, urazy powstające w przemyśle i komunikacji. W środowisku wielkomiejskim występują też często schorzenia o podłożu psychospołecznym — różnego rodzaju nerwice. Stały się one dla służby

medycznej poważnym problemem.

Te właśnie zagrożenia i wynikające z nich problemy zdrowotne mieszkańców Poznania uwzględniano przy opracowywaniu programu ochrony zdrowia ludności na lata 1976 — 1980.

W oparciu o badania epidemiologiczne wykazujące szerzenie się chorób nowotworowych, głównie narządu rodowego, sutka, przewodu pokarmowego, układu oddechowego i skóry, ustalono kompleksowy program profilaktyki i terapii onkologicznej. Koordynatorem wszystkich poczyniń w tym zakresie jest Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Onkologiczny. Pod jego nadzorem w każdym Zespole Opieki Zdrowotnej Poznania działają poradnie onkologiczne.

Dla wczesnego wykrywania raka płuc oraz innych nieswoistych, a coraz częściej spotykanych, chorób układu oddechowego wykorzystywane będą w szerszym niż do tej pory stopniu badania radiofotograficzne. W związku z tym koniecznością stało się przesta-

wienie i przeszkolenie kadry fizjatracyjnej dotychczas leżącej głównie gruźlicę.

Nasilające się choroby serca i układu krążenia wymagają lepszej profilaktyki, skuteczniejszego leczenia i rehabilitacji. W tym celu w każdym zespole opieki zdrowotnej ma się zorganizować poradnię kardiologiczną dysponującą wysoko kwalifikowaną kadrą i niezbędnym specjalistycznym sprzętem. Z tym też wiąże się właściwe działanie kardiologicznej pomocy doraźnej — nie sionej przez karetkę „K” — jej operatywność i współdziałanie z oddziałem szpitalnym.

Kolejnym po nowotworach i chorobach serca problemem, który w ochronie zdrowia mieszkańców musi być uwzględniony są choroby psychiczne. Stały wzrost ich liczby wymaga zwiększenia dostępności do specjalistów, a także zapewnienia pacjentom ciągłości leczenia.

To tylko niektóre — choć bez wątpienia najważniejsze — z kierunków rozwijanych przez poznańską służbę zdrowia. (len)

Zenon Sułkowski w Galerii Nowej

Rozpoczyna piąty sezon artystyczny Galeria Nowa, działająca pod patronatem Teatru Nowego, ZW ZSMP w Poznaniu oraz „Głosu Wielkopolskiego”. Dzisiaj o godz. 17 w foyer teatralnym przy ul. Dąbrowskiego 5 otwarta zostanie wystawa malarstwa Zenona Sułkowskiego. Artysta ten, należący do młodego pokolenia twórczego, jest wychowankiem poznańskiej uczelni plastycznej, w której pracuje jako asystent. Prezentował swoje prace na wielu wystawach środowiskowych i ogólnopolskich. (bran)

Na muzycznej estradzie

Dwoje słuchaczy ostatniego roku poznańskiej PWSM wystąpi jutro w sali koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych przy ul. Solnej 12 na koncercie symfonicznym. Elżbieta Wiesztort — kolejni dyrygent w spódnicę z klasą prof. Witolda Krzemińskiego poprowadzi orkiestrę Filharmonii w utworach — B. Szabelskiego (Toccata) i J. Brahmsa (IV Symfonia). Solistą będzie wiołoncełlista Wojciech Wroński (uczeń doc. Romana Sucheckiego). Współzł. filharmonikami wykonają Koncert wiołoncełowy K. Saint-Saënsa.

Działające od kilku lat przy Estradzie Poznańskiej Studio Sztuki Estradowej, którego absolwentkami są m.in. znane piosenkarki Małgorzata Bielecka i Dorota Żmijewska, ogłasza nabór kandydatów. Przesłuchania odbędą się w najbliższą niedzielę — 18 bm. o godz. 9 w Domu Kultury Kolejarzy przy ul. Marchewskiego 130/140. Warunkiem dopuszczenia do przesłuchania jest matura, a ponadto nie przekroczone 22 rok życia i duża muzykalność. Kandydaci powinni przygotować dwie piosenki polskie i przynieść ich zapis nutowy oraz przepisane na maszynie teksty.

Klub Poezji Spiewanej Pałacu Kultury zaprasza do współpracy wszystkich chętnych. Przesłuchania odbędą się dzisiaj i jutro w godz. od 18 do 19 w sali nr 218 Pałacu Kultury. (w)

garii; 15 Muzyka operowa; 15.30 Studio Plus — program dziecięcy i chłopców; 16.10 Gra Ork. PR i TV w Warszawie; 16.40 Magazyn informac.; 16.50 Radiokurier; 17 M. Ravel: Konc. fortepianowy D-dur na lewą rękę; 17.20 „Literatura na świecie”; — „Publiczne spalanie Juliusza i Ethel Rosenbergów”; — fragm. pow. 17.40 Rep. literacki pt. „Spotkania po latach”; 18 „Siołeczne aktualności muzyczne”; 18.40 Śladem inwestycyjnych miłośników; 19 „Barok dla wszystkich”; 19.40 Studio Relaks; 20 Informacje, rady, propozycje; 20.10 Radiolatornia — magazyn popularno-naukowy; 20.30 Arcydzieła muzyki XX wieku — Charles Edvard Iwas — 2 Sonata fortep. „Concord”; 21.40 Korespondencja z zagranicy; 21.50 5 minut o wychowaniu; 22 Książki, które nas wczekały; 22.30 „Tym razem wiem co mówię”; — wiersze J. Markiewicz; 22.40 „Medium”; — czyli magazyn miłośników sztuki słuchowej; 23.10 Konc. Chóru Chłopców i Mieszków pod dyr. S. Stulgroza; 23.30 Co słychać w świecie; 23.40 Wybitne interpretacje zespołu A. Dellera.

Po zielone witaminy

Jeden z największych kiermaszy owocowo-warzywnych, przewidzianych w najbliższym czasie w Poznaniu, rozpocznie się wczoraj na placu Wolności. Można tam nabyć wszystko, czym obecnie dysponuje handel. Kiermasz cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta.

Fot. — K. Przychodzki

W trosce o podróżnego

Jak ruszyć głową by nie było kolejek?

ani biletu ani zwrotu pieniędzy, to stanie się jasne, że automatyzacja sprzedaży biletów nie jest najwłaściwszą drogą odciążenia okienek kasowych na ruchliwym dworcu kolejowym.

W samych kasach oraz w zdolnościach manualnych kasjerów również trudno dopatrzeć się istotnych rezerw, jeżeli zostaną zachowane dotychczasowe zasady sprzedaży.

Co można by zatem zmienić? To, co uczyniło już wiele towarzystw kolejowych na świecie. Na przykład w Szwecji, gdzie w kasie dworcowej można kupić dowolną ilość niedatowanych biletów, ważnych przynajmniej przez 3 miesiące. Podróżny często jeżdżący tą samą trasą — nie ma tyle jednak często, aby mu się opłacało nabyć bilet miesięczny — przechowuje w kieszeni zapas biletów, które zużywa — tak jak my — bilety komunikacji miejskiej, kupowane w

Po przebudowie ul. Czerwonej Armii

Garbary — kolejny etap modernizacji śródmieścia

Dobiega końca przebudowa centrum Poznania — ulicy Czerwonej Armii i kilku doń przyległych. Od najbliższej soboty prowadzony tam będzie normalny ruch — już zmodernizowanymi ulicami, które stworzą nowoczesny układ komunikacyjny.

Wykonawcy tego przedsięwzięcia mieć będą jednak tylko dwa dni przerwy od wzmożonego wysiłku. Już w poniedziałek przystąpią bowiem do przebudowy kolejnej części śródmieścia — ulicy Garbary. Docelowo unowocześniona ona będzie od placu Bernardyńskiego do ul. Północnej, a początkowy etap prac przewiduje modernizację odcinka od placu do Małych Garbar.

Zlikwidowany tamtejszy ruch tramwajowy, w związku z czym brygady WPK przystąpią do zrywania torów; ulica Garbary będzie nieco poszerzona, otrzyma nawierzchnię asfaltową, nowe oznakowanie i oświetlenie. Najwięcej prac wykonają ekipy Komunalnego Przedsiębiorstwa Robót Drogowych, Zarządu Dróg i Mostów oraz WPK.

Na czas przedsięwzięcia ul. Garbary będzie — oczywiście — zamknięta. Ruch kołowy (objazdowy) skierowany zostanie ulicami: Bohaterów i Mostową do Chwałkiewicza i ul. Estkowskiego. Do ul. Wielkiej, która będzie dwukierunkowa, dojazd umożliwi się z placu Kolegiackiego oraz od strony ul. Masztalarskiej — Dominikańskiej i Szewskiej. Przebieg objazdów szczegółowo wyjaśni rysunek, który zamieścimy w „Głosie”. (bop)

Krytycznym okiem

Chleb od anonima niejadalny

Nie wiemy, jaki zakład jest producentem półkilogramowych bochenków chleba, nazwanego „kaszubskim”, a dostarczanego m. in. do sklepów na Osiedlach Grunwald i Świerczewskiego. Chlebki nie mają bowiem nalepek informacyjnych. W każdym razie nie znaleźliśmy ich na kilku-nastu bochenkach, leżących na sklepowych półkach. Można nato miast przypuszczać, że anonimo wość zwolniła producenta od troski o właściwą jakość tego chleba.

Gdy przed kilku miesiącami chleb „kaszubski” pojawił się w sprzedaży, był znakomity i mimo wyższej ceny, znalazł wielu nabywców. Niestety, od pewnego czasu to pieczywo zrażało

dawnych zwolenników. Chleb jest niewypieczony, głębisty, a po rozkrojeniu bochenka miąższ odchodzi od skórki. Niemal wszystkie bochenki są wygniecione, zdeformowane, nieapetyczne.

— Dlaczego tak się dzieje?

pytają klienci. Dlaczego mamy płacić wyższą cenę za chleb, który nie nadaje się do jedzenia? Przecież taka produkcja, to mar-nistrstwo surowca! Dlaczego nie ustają praktyki polegające na tym, że po uzyskaniu zwolnień nowego, dobrego wyrobu pod tą samą nazwą i za tę samą cenę produkuje się zły towar? Może odpowiedzą na te pytania Poznańskie Zakłady Przemysłu Piekarniczego? (zd)

kioskach. Wprawdzie w szwedzkim pociągu nie ma tłoku i zjawia się konduktor, który zadowolony się o skasowanie przejazdu, ale nie to stanowi o istocie tej innowacji.

Gdybyśmy się przyjrzyli przeciętnej długiej kolejce przed którąkolwiek z kas biletowych na poznańskim dworcu głównym, to okazałoby się, że około 80 procent ludzi wybiera się na trasę krótkie — do Puszczykowa, do Gniezna, do Kiekrza czy do Wrześni. Przynajmniej połowa owych podróży jedzie na tych trasach dość często, np. ktoś do Puszczykowa w pogodę, popołudniem a inny co sobotę do Szamotuł. Czy za każdym razem musi wystawać przed kasą, i to na ogół wtedy, gdy akurat panuje szczytowe nasilenie ruchu — w sobotnie popołudnia i niedzielne poranki?

Czy nie byłoby lepiej i dla nas, i dla innych podróżnych, i wreszcie dla uznojących kasjerów biletowych, abyśmy my, „regularni podróżni”, zapatrzyli się raz na jakiś czas w plik biletów i tylko trochę czyli się o ich skasowanie,

(czyli opatrzenie aktualną datą) tuż przed rozpoczęciem podróży? Tę czynność umożliwiłoby np. zainstalowanie przy wejściach na perony kasowni-ków biletowych, takich, jakie znajdują się we wszystkich poznańskich tramwajach; w najgorszym razie podróżny napisałby wyraźnie datę i godzinę długopisem na swoim bilecie.

Zapewne po rozpropagowaniu tego systemu, w widoczny sposób zmniejszyłoby się kolejki przed kasami dworcowymi, może nawet o połowę? Dzisiaj trzeba doradzać wszystkim, którzy na z góry ustalony okres przyjeżdżają do Poznania koleją, aby wcześniej zaopatrywali się w bilety powrotne, z dala od „ogonów” na dworcu głównym, które jak u mitycznego smoka co rusz to odrastają, mimo optymistycznych zapowiedzi funkcjonariuszy PKP. (tt)

risina” w transkrypcji na fortepian F. Liszta.

Wiadomości: 16.

TELEWIZJA

PROGRAM 1: 6.30 — R-TV Szkoła Średnia — Matematyka (sem. 3, l. 32); „Permutacja i wariacje”; 7 — R-TV Szkoła Średnia — Biologia (sem. 3, l. 25); „Jak odżywiają się rośliny?”; 10.10 — „Z życia wzięte”, odc. pt. „Futro czy urlop nad morzem”; — film fab. prod. TV czeskiej; 11.05 — Język polski (kl VII) — Jan Kochanowski; 12.45 — R-TV Szkoła Średnia — Matematyka (sem. 1, l. 1); „Zbiory”; 13.25 — R-TV Szkoła Średnia — „Wskazówki metodyczne” (sem. 1, l. 13); „Jak korzystać z lekcji TV”; 16 — „Objektów”; 16.20 — Dziennik (kol.); 16.30 — „Taka ryba”; 17 — Dla młodych widzów — „Ekran z brakiem”; 18 — „Poligon” — felieton filmowy dotyczący braterstwa broni żołnierzy WP z żołnierzami Armii Radzieckiej (kol.); 18.20 — Magazyn popularno-naukowy — „Sonda”; 18.50 — Radzimy rolnikom (kol.); 19 — Dobranoc dla najmłodszych i program dla młodzieży (kol.); 19.30 — Wieczór z dziennikiem (kol.); 20.30 — „Safira”; 22.05 — „Pegaz” (kol.); 22.30 — Dziennik (kol.).

PROGRAM 2: 16.55 — „Notatnik kulturalny (kol.); 17.15 — Spotkanie przy fortepianie” — Janusz Sławiński; 18 — Kino Filmów Animowanych: „Zatopienie łodzi podwodnej” — prod. czeskiej (kol.); „Ja + ja” — prod. rum.; „Opowieść o dziurze” — prod. rum. (kol.); „Bajka o zwierzętach i ludziach” — prod. czesko-słowackiej (kol.); „Igielki” — prod. rum. (kol.); 18.40 — Teleskop; 19 — Dobranoc dla najmłodszych i program dla młodzieży (kol.); 19.30 — Wieczór z dziennikiem (kol.); 20.30 — Klub Jazowy Studia Gama — Gil Evans Orchestra; 21.15 — „Inicjatywy”; 21.35 — 24 godziny (kol.); 21.45 — „Dialogi z przeszłością”; — „Krolewska dostojność” — prezentacja pocztu królów polskich (kol.); 22.30 — „Rodzinne związki” — program dokumentalny.